

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາແຫ່ງຊາດ

ເລກທີ..... / ສພຊ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ .....

ຮ່າງ
ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ
(ສະບັບປັບປຸງ)

ພາກທີ I
ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 1 (ປັບປຸງ) ຈຸດປະສົງ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ກຳນົດຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມ ກວດກາວຽກງານທີ່ດິນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວມີປະສິດທິຜົນ ແນໃສ່ຮັບປະກັນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຖືກຕ້ອງ ຕາມເປົ້າໝາຍ, ເຮັດໃຫ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນດີຂຶ້ນ ສ້າງຄົມມີຄວາມສະຫງົບ, ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບ ຮ້ອຍ ແລະ ຍຸຕິທຳ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຊາດຕາມທິດຍືນຍົງ ແລະ ສີຂຽວ, ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ເຂດນ້ຳແດນດິນຂອງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ.

ມາດຕາ 2 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນ

ທີ່ດິນ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແມ່ນ ເນື້ອທີ່ດິນ ຊຶ່ງນອນຢູ່ໃນເຂດແດນຂອງ ສປປ ລາວ ປະກອບດ້ວຍ ໜ້າດິນ, ພື້ນດິນ, ບູຜາ, ເກາະດອນ, ດິນພື້ນນ້ຳ.

ທີ່ດິນ ແມ່ນ ຊັບພະຍາກອນອັນລ້ຳຄ່າຂອງຊາດທີ່ເປັນບ່ອນດຳລົງຊີວິດແລະ ທຳມາຫາກິນຂອງພົນລະເມືອງ ລາວ, ເປັນພາຫະນະອັນສຳຄັນ ແລະ ບັດໄຈຕົ້ນຕໍຂອງການຜະລິດ, ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ການ ປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ.

ມາດຕາ 3 (ປັບປຸງ) ກຳມະສິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ທີ່ດິນ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວເປັນກຳມະສິດຂອງວົງຄະນະຍາດແຫ່ງຊາດຕາມ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລັດຖະທຳມະນູນ ຊຶ່ງ ລັດ ໃນຖານະເປັນຕົວແທນປະຕິບັດສິດເປັນເຈົ້າກຳມະສິດ ຄຸ້ມຄອງ ຢ່າງລວມສູນເປັນເອກະພາບໃນທົ່ວປະເທດ ໂດຍມີການຈັດສັນ, ວາງແຜນການນຳໃຊ້ ແລະ ພັດທະນາທີ່ດິນແລະ ມອບໃຫ້ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ, ຄອບຄົວ, ລວມໝູ່ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ນຳໃຊ້ຢ່າງຍາວນານ ແລະ ໜັ້ນຄົງ, ເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານ; ມອບສິດຄຸ້ມຄອງນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດໃຫ້ກົມກອງປະກອບອາວຸດ, ອົງການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ, ແນວ

ລາວສ້າງຊາດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ; ສໍາລັບຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວນັ້ນ ແມ່ນໃຫ້ເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານ ແລະ ຊື້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈາກລັດແບບມີກຳນົດເວລາ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ

ມາດຕາ 4 (ໃໝ່) ການອະທິບາຍຄໍາສັບ

ຄໍາສັບທີ່ນໍາໃຊ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີຄວາມໝາຍ ດັ່ງນີ້:

1. **ໜ້າດິນ** ໝາຍເຖິງ ຊັ້ນເທິງຂອງທີ່ດິນທຸກຕອນທີ່ ປະກອບມີ ຕົ້ນໄມ້, ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ, ຜົດ, ຊີວະນາໆພັນ, ນໍ້າ, ແຮ່ທາດ ແລະ ອື່ນໆ;
2. **ພື້ນດິນ** ໝາຍເຖິງ ຊັ້ນລຸ່ມຂອງທີ່ດິນທຸກຕອນ ຊຶ່ງປະກອບມີ ຊັ້ນດິນ, ຊັ້ນຫີນ, ນໍ້າໃຕ້ດິນ, ອາຍແກັດ, ແຮ່ທາດ ແລະ ອື່ນໆ;
3. **ເກາະດອນ** ໝາຍເຖິງ ທີ່ດິນຢູ່ບໍລິເວນນໍ້າ ຊຶ່ງເກີດຂຶ້ນຕາມທໍາມະຊາດ ຫຼື ທີ່ດິນປົ່ງໃໝ່ ໃນຂອບເຂດທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ;
4. **ດິນພື້ນນໍ້າ** ໝາຍເຖິງ ທີ່ດິນຢູ່ພື້ນນໍ້າ ຊຶ່ງປະກອບມີ ສັດນໍ້າ, ພືດນໍ້າ, ແຮ່ທາດ ແລະ ອື່ນໆ;
5. **ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ** ໝາຍເຖິງ ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ, ລວມໝູ່, ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງສັງຄົມຂອງພົນລະເມືອງລາວ;
6. **ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ** ໝາຍເຖິງ ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງອົງການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ລວມທັງທີ່ດິນ ທີ່ລັດມອບໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ເພື່ອນໍາໃຊ້ທີ່ດິນເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍໃດໜຶ່ງຕາມແຜນການຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ;
7. **ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ** ໝາຍເຖິງ ສິດຂອງພົນລະເມືອງລາວ ທີ່ໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ໂດຍມີໃບຕາດິນຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;
8. **ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງຂອງພົນລະເມືອງລາວ** ໝາຍເຖິງ ສິດຂອງນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ຊຶ່ງເຈົ້າຂອງນັ້ນເປັນພົນລະເມືອງລາວທີ່ໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ໂດຍມີໃບຕາດິນຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;
9. **ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງ ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ** ໝາຍເຖິງ ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນໂດຍມີກຳນົດເວລາທີ່ໄດ້ມາຈາກການເຊົ່າ, ສໍາປະທານ, ຊື້ແບບມີກຳນົດຈາກລັດ ເພື່ອເປັນບ່ອນດຳລົງຊີວິດ, ທຳມາຫາກິນ ແລະ ດຳເນີນທຸລະກິດຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຂອງ ສປປ ລາວ;
10. **ຖານະສິດຕໍ່ທີ່ດິນ** ໝາຍເຖິງ ສິດຂອງຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ບັນທຶກໄວ້ໃນປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນ ແລະ ໃບຕາດິນ ເພື່ອເປັນການຢັ້ງຢືນຖານະຄວາມເປັນເຈົ້າຂອງ ເປັນຕົ້ນ ຊັບເດີມ ຫຼື ສິນສົມສ້າງ ຫຼື ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຮ່ວມກັນ;
11. **ໃບຢັ້ງຢືນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ** ໝາຍເຖິງ ເອກະສານທີ່ຢັ້ງຢືນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຊົ່ວຄາວ ທີ່ອົງການລັດກ່ຽວຂ້ອງ ອອກໃຫ້ຕາມນະໂຍບາຍຈັດສັນ ມອບທີ່ດິນໃຫ້ປະຊາຊົນລາວ ເປັນບ່ອນຢູ່ອາໄສ ແລະ ບ່ອນທຳການຜະລິດ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບລະບຽບການ;

12. **ໃບຢັ້ງຢືນການພັດທະນາທີ່ດິນ** ໝາຍເຖິງ ເອກະສານທາງການທີ່ອົງການລັດກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນຜູ້ອອກໃຫ້ ພາຍຫຼັງໄດ້ກວດກາຄວາມຖືກຕ້ອງຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນໃບຢັ້ງຢືນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;

13. **ທີ່ດິນປ່າຊຸດໂຊມ** ໝາຍເຖິງ ເຂດທີ່ດິນປ່າໄມ້ ທີ່ຖືກທຳລາຍຢ່າງໜັກເປັນເວລາຫຼາຍປີຕໍ່ເນື່ອງກັນ ແລະ ໃຊ້ເວລາຫຼາຍສິບປີ ຈຶ່ງສາມາດຟື້ນຟູດ້ວຍຕົວມັນເອງໄດ້ ຊຶ່ງຄວາມປົກຫຸ້ມຂອງຊັ້ນເຮືອນຍອດຂອງຕົ້ນໄມ້ ບໍ່ເກີນ ສິບສ່ວນຮ້ອຍ ແລະ ບໍລິມາດໄມ້ຍືນຕົ້ນທີ່ມີຂະໜາດໜ້າຕ້າງ ສິບ ຊັງຕີແມັດ ຂຶ້ນໄປ ບໍ່ເກີນ ຊາວ ແມັດ ກ້ອນ ຕໍ່ໜຶ່ງເຮັກຕາ;

14. **ທີ່ດິນປ່າປອກໂຫຼ້ນ** ໝາຍເຖິງ ເຂດທີ່ດິນປ່າໄມ້ ທີ່ຖືກທຳລາຍຢ່າງໜັກ ເປັນເວລາຫຼາຍປີ ຕໍ່ເນື່ອງກັນ ເຮັດໃຫ້ເນື້ອທີ່ດັ່ງກ່າວ ປົກຫຸ້ມດ້ວຍ ປ່າຝຸ່ມ, ຫຍ້າຄາ, ຫຍ້າແຝກ, ຫຍ້າແຂມ, ຜັກກູດ ຊຶ່ງຕົ້ນໄມ້ບໍ່ສາມາດຟື້ນຟູດ້ວຍຕົວມັນເອງເປັນປ່າໄມ້ ໂດຍທຳມະຊາດໄດ້;

15. **ໃບແຜນທີ່ດິນ** ໝາຍເຖິງ ເອກະສານທີ່ຢັ້ງຢືນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ເປັນຜູ້ອອກໃຫ້ພາຍຫຼັງໄດ້ມີການສຳຫຼວດວັດແທກ ແລະ ພິສູດຫຼັກຖານກ່ຽວກັບທີ່ດິນຢ່າງຖືກຕ້ອງ

16. **ໃບອະນຸຍາດນຳໃຊ້ທີ່ດິນລັດ** ໝາຍເຖິງ ເອກະສານທີ່ຢັ້ງຢືນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ທີ່ມອບໃຫ້ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍໃດໜຶ່ງຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ

17. **ທາດສະພາບ** ໝາຍເຖິງ ສະພາວະຄວາມເປັນຈິງຕ້ອງຍອມຮັບຕາມທຳມະຊາດ ແລະ ກົດໝາຍ ເປັນຕົ້ນ ການຂໍທາງຜ່ານ, ຮ່ອງລະບາຍນ້ຳ, ການສູນຫາຍຂອງເນື້ອທີ່ດິນຍ້ອນໄພທຳມະຊາດ;

18. **ຜືນທີ່ດິນເຂດຜະລັງງານ** ໝາຍເຖິງ ຜືນທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດ ໃຫ້ເປັນທີ່ຕັ້ງຂອງເຂື່ອນ, ໂຮງ ໄຟຟ້າ, ສະຖານີໄຟຟ້າ, ແລວສາຍສົ່ງໄຟຟ້າ, ແລວທາງທໍ່ຜະລັງງານ ອາຍແກັດ ແລະ ທີ່ດິນອື່ນໆທີ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍການຜະລິດ, ສົ່ງ ແລະ ຈຳໜ່າຍຜະລັງງານ;

19. **ຜືນທີ່ດິນເຂດບໍ່ແຮ່** ໝາຍເຖິງ ຂອບເຂດເນື້ອທີ່ຊຸດຄົ້ນ, ເຂດໂຮງງານປຸງແຕ່ງ ລານ ຫຼື ສາງເກັບມ້ຽນແຮ່, ອ່າງເກັບນ້ຳເປື້ອນ, ເສັ້ນທາງເຄື່ອນຍ້າຍ, ເຂດທີ່ຝັກອາໄສ, ສຳນັກງານ, ສະຖານທີ່ສ້ອມແປງ, ສາງເກັບມ້ຽນທາດລະເບີດ ແລະ ທາດເຄມີໃຊ້ການຊຸດຄົ້ນ ແລະ ການຜະລິດ

20. **ຜືນທີ່ດິນເຂດເສດຖະກິດພິເສດ** ໝາຍເຖິງ ຜືນທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດເປັນເຂດ ເພື່ອສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ແກ່ການດຶງດູດການລົງທຶນ ທີ່ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີສູງ, ນຳໃຊ້ນະວັດຕະກຳ ໃນການຜະລິດກະສິກຳເປັນສິນຄ້າ, ການຜະລິດທີ່ສະອາດ, ປະຢັດຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ຜະລັງງານ ເພື່ອການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ, ເປັນມິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ;

21. **ຜືນທີ່ດິນ ເຂດອຸດສາຫະກຳ ນິຄົມອຸດສາຫະກຳ** ໝາຍເຖິງ ຜືນທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໃຫ້ເປັນທີ່ຕັ້ງໂຮງຈັກ, ໂຮງງານ, ລວມທັງສະຖານທີ່ຝັກເຊົາຂອງກຳມະກອນ ເຂດປຸງແຕ່ງເພື່ອສົ່ງອອກ, ສະຖາບັນ ຫຼື ສູນຄົ້ນຄວ້າທົດລອງດ້ານເຕັກນິກວິທະຍາສາດ ສະຖານທີ່ບຳບັດນ້ຳເສຍຄຸນ, ບ່ອນບຳບັດສິ່ງເສດເຫຼືອອຸດສາຫະກຳ ທີ່ນຳປະປາ, ທີ່ດິນອື່ນ ທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍອຸດສາຫະກຳ

22. **ຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດຂອງຊາດທີ່ພົວພັນກັບທີ່ດິນ** ໝາຍເຖິງ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍໃດໜຶ່ງ ເພື່ອການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ສ້າງລາຍຮັບເຂົ້າງົບປະມານແຫ່ງຊາດ, ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນລາວບັນດາເຜົ່າ, ວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບໂດຍບໍ່ໃຫ້ທີ່ດິນສູນເສຍ, ມີຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ໜ້ອຍທີ່ສຸດ

23. **ຄອນໂດມິນຽມ** ໝາຍເຖິງ ອາຄານຫຼາຍຊັ້ນທີ່ມີຫຼາຍຫ້ອງ ຊຶ່ງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດປຸກສ້າງຈາກລັດ ດ້ວຍຮູບການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນເປັນນິຕິບຸກຄົນ ເພື່ອປຸກສ້າງເປັນຄອນໂດມິນຽມ ຕາມລະບຽບການ;

24. ຫ້ອງຄົບຊຸດ ໝາຍເຖິງ ບັນດາຫ້ອງຢູ່ໃນຄອນໂດມິນຽມ ຊຶ່ງສາມາດເປັນກຳມະສິດຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ແຕ່ລະຫ້ອງຢູ່ໃນຄອນໂດມິນຽມສາມາດຊື້-ຂາຍ, ມອບໂອນ, ແລກປ່ຽນ, ສືບທອດ, ເອົາເຂົ້າເປັນຮຸ້ນ, ເຊົ່າ ແລະ ຄຳປະກັນ;

25. ແຮງງານໃນຄອບຄົວໝາຍເຖິງ ບຸກຄົນທີ່ໄດ້ກຳເນີດຢູ່ໃນຄອບຄົວ ທີ່ມີອາຍຸແຕ່ ສິບຫ້າ ປີ ຂຶ້ນໄປ ແລະ ມີຄວາມສາມາດອອກແຮງງານທາງດ້ານຮ່າງກາຍ, ມັນສະໜອງສະຕິປັນຍາ, ຄວາມຊຳນານງານຂອງຄົນ;

26. ບຸກຄົນໃນຄອບຄົວໝາຍເຖິງ ບຸກຄົນທີ່ໄດ້ກຳເນີດຢູ່ໃນຄອບຄົວ ນັບແຕ່ວັນເກີດເປັນຕົ້ນໄປ. ສຳລັບບຸກຄົນ ທີ່ອາຍຸຕໍ່າກວ່າ ສິບແປດ ປີ ຫຼື ເປັນຄົນຂາດສະຕິສຳປະຊັນຍະ, ເປັນຄົນບ້າເສຍຈິດນັ້ນ ແມ່ນໃຫ້ໃສ່ຊື່ບຸກຄົນດັ່ງກ່າວໃນໃບຕາດິນໄດ້ ແຕ່ໃຫ້ແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ປົກຄອງຊັບຂອງຜູ້ກ່ຽວຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 5 (ປັບປຸງ) ນະໂຍບາຍຂອງລັດກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ

ລັດ ສົ່ງເສີມທຸກພາກສ່ວນເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ ດ້ວຍການວາງນະໂຍບາຍ ວິທີການ ແລະ ມາດຕະການຕ່າງໆເຊັ່ນ ການສຶກສາອົບຮົມ, ການສົ່ງເສີມການລົງທຶນດ້ານ ແຮງງານ, ວັດຖຸ, ທຶນ, ເຕັກນິກ-ເຕັກໂນໂລຊີ, ການກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ-ບໍລິຫານທີ່ດິນ.

ລັດ ຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມ ໃຫ້ມີການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ເປັນມິດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ພັດທະນາພູມປັນຍາຂອງຊາດ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ເຂົ້າໃນການຄຸ້ມຄອງ, ບໍລິຫານ, ປົກປັກຮັກສາ, ນຳໃຊ້, ພັດທະນາທີ່ດິນ ແລະ ພື້ນຟູຄຸນນະພາບດິນໃຫ້ດີຂຶ້ນ.

ລັດ ມີນະໂຍບາຍຢືກເວັ້ນ ຫຼື ຫຼຸດຜ່ອນຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການສຳຫຼວດ-ວັດແທກຂັ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ແລະ ການເສຍຄ່າທຳນຽມນຳໃຊ້ທີ່ດິນນາ ໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວທຸກຍາກ ແລະ ໃນເຂດບຸລິມະສິດກະສິກຳ.

ລັດ ສົ່ງເສີມສິດເປັນເຈົ້າ ແລະ ບົດບາດຂອງແນວລາວສ້າງຊາດ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ, ສົມວນຊົນ ແລະ ປະຊາຊົນ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ ກວດກາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ຜິວພັນກັບທີ່ດິນ

ມາດຕາ 6 (ໃໝ່) ຫຼັກການກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ

ວຽກງານທີ່ດິນ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຫຼັກການ ດັ່ງນີ້:

1. ສອດຄ່ອງກັບລັດຖະທຳມະນູນ, ກົດໝາຍ, ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ, ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ລວມທັງ ວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ;
2. ຄຸ້ມຄອງລວມສູນ ແລະ ເປັນເອກະພາບໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ;
3. ຮັບປະກັນການຮັກສາເນື້ອທີ່ດິນກະສິກຳ ຕາມແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ ເພື່ອຄຳປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ເນື້ອທີ່ດິນປ່າໄມ້ປົກຫຸ້ມບໍ່ໃຫ້ຫຼຸດ ເຈັດສືບ ສ່ວນຮ້ອຍຂອງເນື້ອທີ່ດິນທົ່ວປະເທດ;
4. ຮັບປະກັນໃຫ້ກົງຈັກການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ-ບໍລິຫານທີ່ດິນສອດຄ່ອງກັບສະພາບຕົວຈິງໃນແຕ່ລະໄລຍະ, ມີການແບ່ງຂັ້ນຄຸ້ມຄອງລະຫວ່າງຂະແໜງການຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນໃຫ້ຈະແຈ້ງ;
5. ຮັບປະກັນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງ ແນວລາວສ້າງຊາດ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ, ສົມວນຊົນ ແລະ ປະຊາຊົນໃນການຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ ກວດກາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ຜິວພັນກັບທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 7 (ປັບປຸງ) ການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ລັດ ປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ, ມີຄວາມສະຫງົບເປັນປົກກະຕິ ແລະ ຍາວນານ

ມາດຕາ 8 (ປັບປຸງ) ການຫ້າມຈັບຈອງທີ່ດິນ

ຫ້າມບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງ ຈັບຈອງທີ່ດິນ.
ການຈັບຈອງທີ່ດິນ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຈະຖືກລົບລ້າງ.

ມາດຕາ 9 (ໃໝ່) ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ກົດໝາຍ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ນຳໃຊ້ສຳລັບບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ລວມທັງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວທີ່ດຳລົງຊີວິດ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວຢູ່ໃນດິນແດນ ສປປ ລາວ.

ມາດຕາ 10 (ໃໝ່) ການຮ່ວມມືສາກົນ

ລັດ ສົ່ງເສີມການພົວພັນຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ ດ້ວຍການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ, ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ, ວິທະຍາສາດ, ເຕັກນິກ-ເຕັກໂນໂລຊີ, ການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຍົກລະ ດັບຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດທາງດ້ານວິຊາການ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວ ມີປະສິດທິພາບ, ປະຕິບັດຕາມສິນທິສັນຍາ ແລະ ສັນຍາສາກົນ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ພາກທີ II

ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ໝວດທີ 1

ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ

ມາດຕາ 11 (ໃໝ່) ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ

ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ ແມ່ນ ການກຳນົດເຂດ ແລະ ປະເພດທີ່ດິນຢ່າງເປັນລະບົບ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບຈຸດພິເສດ ທ່າແຮງທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ທີ່ຕັ້ງຜູ້ມສັນຖານຂອງປະເທດ ແລະ ຈຸດພິເສດແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ, ຕອບສະໜອງຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການໃນການພັດທະນາປະເທດຊາດ ຕາມທິດຍືນຍົງ ແລະ ສີຂຽວ ແລະ ວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ

ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ;
2. ແຜນຈັດສັນທີ່ດິນທ້ອງຖິ່ນ.

ມາດຕາ 12 (ໃໝ່) ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ

ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ ແມ່ນ ການກຳນົດເຂດ, ປະເພດທີ່ດິນ ທີ່ມີລັກສະນະຍຸດທະສາດລະດັບຊາດ ເພື່ອພັດທະນາທີ່ດິນ ເຂດພື້ນທີ່ນຳໃຊ້ ເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ບ່ອນຢູ່ອາໄສ ແລະ ທຳການຜະລິດ ສາມສິບ ສ່ວນຮ້ອຍຂອງເນື້ອທີ່ທົ່ວປະເທດ ແລະ ເພື່ອ ຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາພື້ນທີ່ເຂດສະຫງວນ ແລະ ອະນຸລັກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ໂດຍໃຫ້ມີປ່າໄມ້ປົກຫຸ້ມກວມເອົາ ເຈັດສິບ ສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງເນື້ອທີ່ທົ່ວປະເທດ.

ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ສ້າງແຜນແມ່ບົດ ຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລ້ວສະເໜີຕໍ່ລັດຖະບານ ຝ່າຍລະນາ ເພື່ອນຳສະເໜີສະພາແຫ່ງຊາດ ຮັບຮອງ.

ມາດຕາ 13 (ໃໝ່) ແຜນຈັດສັນທີ່ດິນທ້ອງຖິ່ນ

ແຜນຈັດສັນທີ່ດິນທ້ອງຖິ່ນ ແມ່ນ ການກຳນົດເຂດ, ປະເພດທີ່ດິນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ຊຶ່ງປະກອບມີແຜນຈັດສັນທີ່ດິນຂັ້ນແຂວງ, ເມືອງ ແລະ ບ້ານ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການ, ຈຸດພິເສດທ່າແຮງທາງດ້ານ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ທີ່ຕັ້ງຜູ້ມສັນຖານໃນແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ວຽກງານພ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ

ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ສ້າງແຜນ ຈັດສັນທີ່ດິນທ້ອງຖິ່ນ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບພະແນກການ, ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂັ້ນບ້ານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລ້ວສະເໜີຕໍ່ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ຝ່າຍລະນາ ເພື່ອນຳສະເໜີສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ຮັບຮອງ.

ໝວດທີ 2

ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ມາດຕາ 14 (ໃໝ່) ແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນ ນະໂຍບາຍພື້ນຖານກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ ປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດຊຶ່ງເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ.

ແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ປະກອບມີ ແຜນການ, ແຜນງານ, ໂຄງການ ແລະ ກິດຈະກຳກ່ຽວກັບວຽກງານດັ່ງກ່າວ

ມາດຕາ 15 (ໃໝ່) ແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂັ້ນສູນກາງ

ອົງຕາມແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຂະແໜງການຕົນ ກະຊວງທີ່ຄຸ້ມຄອງນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມຂະແໜງການໃນແຕ່ລະປະເພດ ສ້າງແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃນຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຂະແໜງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ລັດຖະບານ ຮັບຮອງ ແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ຕາມການສະເໜີຂອງກະຊວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 16 (ໃໝ່) ແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂັ້ນແຂວງ

ພະແນກການຂັ້ນແຂວງ ທີ່ຄຸ້ມຄອງນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ສ້າງແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃນ ຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນຈັດສັນທີ່ດິນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດ ຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ແລະ ແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມຂະແໜງການຂອງຕົນ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ, ພະແນກການ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ຮັບຮອງແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ຕາມການສະເໜີຂອງ ພະແນກການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 17 (ໃໝ່) ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນ ການກຳນົດເປົ້າໝາຍການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດໃນແຕ່ລະເຂດ ຕາມທີ່ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ, ແຜນ ຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ລວມທັງແຜນການຫັນ ປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ ແລະ ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ຂະແໜງການຄຸ້ມຄອງນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ຕ້ອງວາງແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດ ຊອບຂອງຕົນໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ໂດຍ ປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 18 (ໃໝ່) ເປົ້າໝາຍການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ຈະຖືກນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນແຕ່ລະເປົ້າໝາຍ ດັ່ງນີ້:

1. ເປົ້າໝາຍອະນຸລັກ ແມ່ນ ເຂດທີ່ດິນປ່າສະຫງວນ, ທີ່ດິນປ່າປ້ອງກັນ, ທີ່ດິນປ່າຜະລິດ, ທີ່ດິນບໍລິເວນ ນ້ຳ ແລະ ທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ທີ່ລັດສະຫງວນໄວ້ ເພື່ອປົກປັກຮັກສາລະບົບນິເວດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ;
2. ເປົ້າໝາຍພັດທະນາ ແມ່ນ ເຂດ ທີ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດກະສິກຳ ເພື່ອຄ້ຳປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງທາງ ດ້ານສະບຽງອາຫານ, ເຂດປ່າຜະລິດ ແລະ ເຂດທີ່ກຳນົດໄວ້ ເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການປຸກສ້າງ, ອຸດສາຫະກຳ, ພະລັງ ງານ, ບໍ່ແຮ່, ເຂດເສດຖະກິດພິເສດ, ຄົມມະນາຄົມ, ການສື່ສານ, ວັດທະນະທຳ, ການທ່ອງທ່ຽວ, ປ້ອງກັນ ຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແລະ ອື່ນໆ.

ພາກທີ III

ການຈັດແບ່ງເຂດ, ປະເພດທີ່ດິນ, ການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ພັດທະນາທີ່ດິນ ແລະ ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ

ໜວດທີ 1

ການຈັດແບ່ງເຂດ ແລະ ປະເພດທີ່ດິນ

ມາດຕາ 19 (ປັບປຸງ) ການຈັດແບ່ງເຂດທີ່ດິນ

ໂດຍອີງຕາມພູມສັນຖານຂອງປະເທດແລະ ຈຸດພິເສດຂອງແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນທີ່ດິນໃນຂອບເຂດທົ່ວປະ ເທດ ຖືກຈັດແບ່ງເປັນເຂດ ດັ່ງນີ້

1. ເຂດທົ່ງພຽງ;
2. ເຂດພູພຽງ;
3. ເຂດພູດອຍ.

ມາດຕາ 20 (ປັບປຸງ) ການຈັດປະເພດທີ່ດິນ

ທີ່ດິນ ແບ່ງອອກເປັນປະເພດ ດັ່ງນີ້:

1. ທີ່ດິນກະສິກໍາ;
2. ທີ່ດິນປ່າໄມ້;
3. ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ;
4. ທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາ;
5. ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ;
6. ທີ່ດິນວັດທະນະທໍາ;
7. ທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ;
8. ທີ່ດິນປຸກສ້າງ.

ໝວດທີ 2

ການປົກປັກຮັກສາ, ການພັດທະນາ ແລະ ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ

ມາດຕາ 21 (ປັບປຸງ) ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ລວມທັງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບທີ່ດີ, ບໍ່ໃຫ້ມີການເຊາະເຈື່ອນ, ຍຸບລົງ, ເສື່ອມໂຊມ, ຮັກສາຄຸນນະພາບໃຫ້ເໝາະສົມກັບແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ ແລະ ບໍ່ເຮັດໃຫ້ເນື້ອທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດ ຫຼຸດລົງ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ ແຜນ ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກອົງການລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ໃຫ້ມີຜົນກະທົບທາງລົບໜ້ອຍທີ່ສຸດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມທໍາມະຊາດ ແລະ ສັງຄົມ.

ມາດຕາ 22 (ໃໝ່) ການພັດທະນາທີ່ດິນ

ການພັດທະນາທີ່ດິນ ແມ່ນ ການປ່ຽນແປງສະພາບທີ່ດິນ ປັບປຸງ, ພື້ນຜູ້ດິນໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບດີຂຶ້ນ, ມີມູນຄ່າເພີ່ມ, ສົມດຸນກັບລະບົບນິເວດໃນແຕ່ລະເຂດ ແລະ ປະເພດທີ່ດິນເພື່ອນໍາໃຊ້ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ມາດຕາ 23 (ບັບປຸງ) ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ

ການຫັນປ່ຽນທີ່ດິນຈາກປະເພດໜຶ່ງໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ຈະດຳເນີນໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍອື່ນ ເພື່ອຮັບໃຊ້ຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດຂອງຊາດ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ຊຶ່ງເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ແລະ ໃຫ້ມີຜົນກະທົບທາງລົບ ໜ້ອຍທີ່ສຸດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມທຳມະຊາດ ແລະ ສັງຄົມ. ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນດັ່ງກ່າວຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກອົງການທີ່ມີສິດຕິກລິງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 26, 27 ແລະ 28 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ການຫັນປ່ຽນທີ່ດິນປ່າໄມ້ໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ແມ່ນ ອະນຸຍາດໃຫ້ຫັນປ່ຽນໃນລັກສະນະຊົ່ວຄາວເທົ່ານັ້ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 24 ວັກໜຶ່ງ ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ຜູ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບຜົດຊອບຈ່າຍຄ່າສິ້ນເປືອງບໍລິການທາງດ້ານວິຊາການ, ເສຍຄ່າບູລະນະຝື່ນຝູ, ຄ່າທຳນຽມການຫັນປ່ຽນ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ

ມາດຕາ 24 (ໃໝ່) ລັກສະນະການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ

ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ ມີ ສອງ ລັກສະນະຄື ລັກສະນະຊົ່ວຄາວ ແລະ ລັກສະນະຖາວອນ. ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນລັກສະນະຊົ່ວຄາວ ແມ່ນ ການຫັນປ່ຽນທີ່ດິນຈາກປະເພດໜຶ່ງໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ເພື່ອດຳເນີນກິດຈະການໃດໜຶ່ງ ພາຍຫຼັງທີ່ກິດຈະການດັ່ງກ່າວສິ້ນສຸດແລ້ວ ທີ່ດິນທີ່ໄດ້ຫັນປ່ຽນນັ້ນ ກໍຕ້ອງກັບຄືນມາເປັນທີ່ດິນປະເພດເດີມ ເຊັ່ນ ການຫັນປ່ຽນທີ່ດິນປ່າໄມ້ໄປເປັນທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ ເພື່ອຊຸດຄົ້ນແຮ່ທາດ.

ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນລັກສະນະຖາວອນ ແມ່ນ ການຫັນປ່ຽນທີ່ດິນຈາກປະເພດໜຶ່ງໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ເພື່ອຮັບໃຊ້ຈຸດປະສົງໃດໜຶ່ງ ທີ່ມີລັກສະນະຍາວນານ ເຊັ່ນ ການຫັນປ່ຽນທີ່ດິນກະສິກຳໄປເປັນທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ ເພື່ອສ້າງຖະໜົນຫົນທາງ.

ມາດຕາ 25 (ໃໝ່) ອົງການ ທີ່ມີສິດຕິກລິງຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ

ອົງການທີ່ມີສິດຕິກລິງຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ສະພາແຫ່ງຊາດ;
2. ລັດຖະບານ;
3. ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ.

ມາດຕາ 26 (ໃໝ່) ການຕົກລົງຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ

ສະພາແຫ່ງຊາດ ຕົກລົງການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນປ່າປ້ອງກັນແຫ່ງຊາດ, ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ, ປ່າປ້ອງກັນລະດັບແຂວງ ແລະ ປ່າສະຫງວນລະດັບແຂວງ ມາເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ຕາມການສະເໜີຂອງລັດຖະບານ.

ມາດຕາ 27 (ໃໝ່) ການຕົກລົງຂອງລັດຖະບານ

ລັດຖະບານ ຕົກລົງຫັນປ່ຽນທີ່ດິນຈາກປະເພດໜຶ່ງໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ຕາມການສະເໜີຂອງກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມບົນພື້ນຖານການເປັນເອກະພາບກັບກະຊວງທີ່ຄຸ້ມຄອງນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ດັ່ງນີ້:

1. ຫັນປ່ຽນທີ່ດິນກະສິກຳໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ເນື້ອທີ່ແຕ່ ຫ້າ ສິບ ເຮັກຕາ ຫາ ໜຶ່ງຮ້ອຍ ເຮັກຕາ ຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການເທົ່ານັ້ນ;
  2. ຫັນປ່ຽນທີ່ດິນປ່າຊຸດໂຊມທີ່ບໍ່ສາມາດຝື່ນຝູຄືນເອງໄດ້ໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ເນື້ອທີ່ແຕ່ ໜຶ່ງຮ້ອຍ ເຮັກຕາ ຫາ ໜຶ່ງຝັນ ເຮັກຕາຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການເທົ່ານັ້ນ;
  3. ຫັນປ່ຽນທີ່ດິນປ່າປອກໂຫຼ້ນໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ເນື້ອທີ່ແຕ່ ສອງຮ້ອຍ ເຮັກຕາ ຫາ ສິບຝັນ ເຮັກຕາຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການເທົ່ານັ້ນ;
  4. ຫັນປ່ຽນທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ເນື້ອທີ່ແຕ່ ຫ້າສິບ ເຮັກຕາ ຫາ ເຈັດສິບ ເຮັກຕາຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການເທົ່ານັ້ນ;
  5. ຫັນປ່ຽນທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ເນື້ອທີ່ແຕ່ ຫ້າສິບ ເຮັກຕາ ຫາ ໜຶ່ງຮ້ອຍຫ້າສິບ ເຮັກຕາຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການເທົ່ານັ້ນ;
  6. ຫັນປ່ຽນທີ່ດິນວັດທະນະທຳໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ເນື້ອທີ່ແຕ່ ຊາວ ເຮັກຕາ ຫາ ຫ້າສິບ ເຮັກຕາ ຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການເທົ່ານັ້ນ;
  7. ຫັນປ່ຽນທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ເນື້ອທີ່ແຕ່ ສາມສິບ ເຮັກຕາລົງມາ ຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການ ເທົ່ານັ້ນ;
  8. ຫັນປ່ຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ເນື້ອທີ່ແຕ່ຫ້າສິບ ເຮັກຕາ ຫາ ໜຶ່ງຮ້ອຍ ເຮັກຕາຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການເທົ່ານັ້ນ.
- ຖ້າການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ ຫາກເກີນກວ່າເນື້ອທີ່ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕານີ້ ຕ້ອງໄດ້ມີການຮັບຮອງ ຈາກສະພາແຫ່ງຊາດຕາມການສະເໜີຂອງລັດຖະບານ
- ສໍາລັບທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ທີ່ເກີດຂຶ້ນຕາມທຳມະຊາດ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຫັນປ່ຽນໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ.

ມາດຕາ 28 (ໃໝ່) ການຕົກລົງ ຂອງອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ

ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ຕົກລົງຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ ຕາມການສະເໜີຂອງພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນແຂວງ ບົນພື້ນຖານການເປັນອະກະພາບກັບພະແນກການແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໂດຍການຮັບຮອງຈາກສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງດັ່ງນີ້:

1. ຫັນປ່ຽນທີ່ດິນກະສິກຳໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ເນື້ອທີ່ຕໍ່າກວ່າ ຫ້າສິບ ເຮັກຕາ ຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການເທົ່ານັ້ນ;
2. ຫັນປ່ຽນທີ່ດິນປ່າຊຸດໂຊມທີ່ບໍ່ສາມາດຝື່ນຝູຄືນເອງໄດ້ໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ເນື້ອທີ່ຕໍ່າກວ່າ ໜຶ່ງຮ້ອຍ ເຮັກຕາ ລົງມາຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການເທົ່ານັ້ນ;
3. ຫັນປ່ຽນທີ່ດິນປ່າປອກໂຫຼ້ນໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ເນື້ອທີ່ຕໍ່າກວ່າ ສອງຮ້ອຍ ເຮັກຕາລົງມາຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການເທົ່ານັ້ນ;
4. ຫັນປ່ຽນທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ເນື້ອທີ່ຕໍ່າກວ່າ ຫ້າ ສິບ ເຮັກຕາລົງມາຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການເທົ່ານັ້ນ;
5. ຫັນປ່ຽນທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ເນື້ອທີ່ຕໍ່າກວ່າ ຫ້າ ສິບ ເຮັກຕາລົງມາຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການເທົ່ານັ້ນ;

6. ຫັນປ່ຽນທີ່ດິນວັດທະນະທຳໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ເນື້ອທີ່ຕໍ່າກວ່າ ຊາວ ເຮັກຕາລົງມາຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການ ເທົ່ານັ້ນ;

7. ຫັນປ່ຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ເນື້ອທີ່ຕໍ່າກວ່າ ຫ້າສິບ ເຮັກຕາລົງມາຕໍ່ໜຶ່ງກິດຈະການເທົ່ານັ້ນ.

ສຳລັບທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ ທີ່ເກີດຂຶ້ນຕາມທຳມະຊາດ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຫັນປ່ຽນໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ.

ພາກທີ IV

ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມຂະແໜງການ

ມາດຕາ 29 (ປັບປຸງ) ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມຂະແໜງການ

ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມຂະແໜງການ ມີດັ່ງນີ້:

1. ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳ ແລະ ທີ່ດິນປ່າໄມ້;
2. ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ;
3. ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ ໃນພື້ນທີ່ເຂດອຸດສາຫະກຳ ແລະ ນິຄົມອຸດສາຫະກຳ;
4. ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ ໃນພື້ນທີ່ເຂດພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່;
5. ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ຄຸ້ມຄອງການ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ ໃນພື້ນທີ່ເຂດເສດຖະກິດພິເສດ;
6. ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປຸກສ້າງ ແລະ ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ;
7. ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປຸກສ້າງ ໃນເຂດພື້ນທີ່ ທີ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍວຽກງານການສຶກສາ ແລະ ສະໜາມກິລາ;
8. ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປຸກສ້າງ ໃນເຂດພື້ນທີ່ ທີ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍວຽກງານສາທາລະນະສຸກ;
9. ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການ ສື່ສານ ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ ສຳລັບສະຖານທີ່ຕັ້ງໂຄງລ່າງພື້ນຖານໂທລະຄົມມະນາຄົມ
10. ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ ລວມທັງ ເຂດພື້ນທີ່ ທີ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍວຽກງານສື່ມວນຊົນ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ
11. ກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ ແລະ ກະຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ຄຸ້ມຄອງ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ

ກະຊວງທີ່ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕານີ້ ຕ້ອງ ອອກລະບຽບການຄຸ້ມຄອງປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ສ່ວນ ທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແມ່ນ ລັດຖະບານ ເປັນຜູ້ຕົກລົງ.

ໝວດທີ 1

ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳ

ມາດຕາ 30 ທີ່ດິນກະສິກຳ

ທີ່ດິນກະສິກຳ ແມ່ນ ທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການປູກຝັງ ລ້ຽງສັດ, ປະມົງ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງດ້ານກະສິກຳ ລວມທັງທີ່ດິນຊົນລະປະທານ

ມາດຕາ 31 (ໃໝ່) ການກຳນົດຂອບເຂດທີ່ດິນກະສິກຳ

ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ກຳນົດຂອບເຂດສິດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳ ຕາມການຮັບຮອງຈາກສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ເພື່ອອະນຸຍາດໃຫ້ພົນລະເມືອງລາວ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳຢ່າງຍາວນານ ຕາມແຜນຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໂດຍສອດຄ່ອງຈຸດພິເສດທາງດ້ານພູມສັນຖານ, ການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ຄວາມໝາແໜ້ນຂອງພົນລະເມືອງໃນແຕ່ລະໄລຍະຂອງແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃນການຮັບຮູ້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ກຳນົດຄ່າທຳນຽມນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ລວມທັງອັດຕາເສຍຄ່າທຳນຽມນຳໃຊ້ທີ່ດິນແບບທະວີຄຸນໃນອັດຕາສ່ວນເກີນ.

ສຳລັບໂຄງການລົງທຶນທີ່ນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳ ເພື່ອເປົ້າໝາຍຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ເກີນກວ່າການກຳນົດຂອບເຂດ ທີ່ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ກຳນົດໄວ້ ຕ້ອງໄດ້ເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນນຳລັດ ຕາມກົດໝາຍ.

ໝວດທີ 2

ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປ່າໄມ້

ມາດຕາ 32 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນປ່າໄມ້

ທີ່ດິນປ່າໄມ້ ແມ່ນ ເນື້ອທີ່ດິນທຸກຕອນທີ່ມີປ່າໄມ້ ຫຼື ບໍ່ມີປ່າໄມ້ປົກຄຸມຢູ່ ຊຶ່ງລັດ ໄດ້ກຳນົດໃຫ້ເປັນທີ່ດິນປ່າໄມ້ ລວມທັງ ເຂດພື້ນທີ່ແຫຼ່ງນ້ຳທີ່ນອນໃນເຂດທີ່ດິນປ່າໄມ້.

ມາດຕາ 33 (ປັບປຸງ) ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປ່າໄມ້

ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປ່າໄມ້ ແມ່ນນຳໃຊ້ເພື່ອ ສາທາລະນະປະໂຫຍດ, ຄອບຄົວ ແລະ ທຸລະກິດ ໂດຍບໍ່ໃຫ້ມີຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ປ່າໄມ້, ຄຸນນະພາບຂອງດິນ, ສິ່ງແວດລ້ອມທຳມະຊາດ ແລະ ສັງຄົມ.

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ສາມາດນຳໃຊ້ທີ່ດິນປ່າໄມ້ ທີ່ເປັນທີ່ດິນປ່າປອກໂຫຼ້ນ ຫຼື ປ່າຊຸດໂຊມ ທີ່ບໍ່ສາມາດຜື້ນຜູເອງໄດ້ ເພື່ອຜື້ນຜູປ່າ, ປູກໄມ້ ຫຼື ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ຕາມກົດໝາຍ.

ໝວດທີ 3

ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ

ມາດຕາ 34 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ

ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ແມ່ນ ທີ່ດິນທີ່ຢູ່ພື້ນນໍ້າ ຫຼື ຢູ່ຂອບເຂດແຫຼ່ງນໍ້າ ເປັນຕົ້ນ ເຂດພື້ນທີ່ດິນທາມ, ບົງ, ທົ່ງ ຫຍ້ານໍ້າຖ້ວມ, ທີ່ດິນນໍ້າອອກບໍ່, ທີ່ດິນແຄມນໍ້າ, ທີ່ດິນກາງນໍ້າ, ທີ່ດິນປັ່ງໃໝ່, ທີ່ດິນນໍ້າບົກປະ ຫຼື ກຸດ, ທີ່ດິນທີ່ ເກີດຈາກການດັດແປງ ຫຼື ອ່ວ່າຍແລວນໍ້າ, ນໍ້າຂັງ ຫຼື ໄຫຼຜ່ານ ທີ່ເກີດຂຶ້ນ ໂດຍທໍາມະຊາດ ຫຼື ມະນຸດສ້າງຂຶ້ນ ຊຶ່ງ ມີລັກສະນະຖາວອນ ຫຼື ຊິ້ວຄາວ

ມາດຕາ 35 (ປັບປຸງ) ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ

ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຮັບຜິດຊອບສໍາຫຼວດ ແລະ ລາງແຜນການນໍາ ໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ມີ ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນເຂດພື້ນທີ່ດັ່ງກ່າວ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ສາມາດຜັດທະນາ ແລະ ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຂໍອະນຸ ຍາດນໍາຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຮັບປະກັນບໍ່ສ້າງຜົນເສຍຫາຍຕໍ່ປະລິ ມານ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງນໍ້າ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງຂອງລະບົບນິເວດ ໂດຍສອດ ຄ່ອງກັບກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ

ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ ຕ້ອງຮັບປະກັນເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ບໍ່ໃຫ້ມີການເຊາະເຈື່ອນ;
2. ບໍ່ໃຫ້ສະກັດກັ້ນທາງນໍ້າໄຫຼ;
3. ບໍ່ໃຫ້ນໍ້າຕົ້ນເຂີນ ຫຼື ອັ່ງຖ້ວມ;
4. ບໍ່ໃຫ້ຖິ້ມສິ່ງເສດເຫຼືອ ແລະ ສິ່ງເປັນພິດແກ່ແຫຼ່ງນໍ້າ;
5. ບໍ່ໃຫ້ຕັດຕົ້ນໄມ້ທໍາລາຍປ່າເຂດແຫຼ່ງນໍ້າ;
6. ບໍ່ໃຫ້ຊຸດລອກເອົາດິນບວມ, ດິນທາມ, ແຮ່, ຊາຍ. ຖ້າຫາກມີຄວາມຈໍາເປັນນັ້ນຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ

ຈາກອົງການລັດທີ່ມີສິດເສຍກ່ອນ ຕາມກົດໝາຍກ່ຽວຂ້ອງ.

ໝວດທີ 4

ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາ

ມາດຕາ 36 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາ

ທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາ ແມ່ນ ທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ເພື່ອນໍາໃຊ້ເປັນພື້ນທີ່ເຂດ ອຸດສາຫະກໍາ, ນິຄົມອຸດສາຫະ ກໍາ, ພະລັງງານ, ບໍ່ແຮ່, ເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ແລະ ທີ່ດິນອື່ນ ທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍອຸດສາຫະກໍາ.

ມາດຕາ 37 (ປັບປຸງ) ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາ

ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ສາມາດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາ ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍໃດໜຶ່ງຕາມແຜນຍຸດທະ ສາດ ແລະ ແຜນນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການ ແຕ່ການນໍາໃຊ້ນັ້ນ ຕ້ອງຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ມີຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ ສິ່ງແວດລ້ອມທໍາມະຊາດ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍກ່ຽວຂ້ອງ

ໝວດທີ 5

ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ

ມາດຕາ 38 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ

ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ ແມ່ນ ທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ເພື່ອນຳໃຊ້ເປັນ ເສັ້ນທາງຫຼວງ, ເຂດສະຫງວນແລວທາງ ຫຼວງ, ບໍ່ດິນ, ບໍ່ຫີນ, ຮ່ອງນ້ຳ, ສະຖານທີ່ຕັ້ງຂົວ, ສະໜາມບິນ, ເດີນບິນ, ທ່າເຮືອ, ສະຖານີລົດຂົນສົ່ງສິນຄ້າ ແລະ ລົດໂດຍສານ, ອຸໂມງ, ທາງລົດໄຟ, ເຂດໂລຊິດສະຕິກ, ສາງຮັບໃຊ້ການຂົນສົ່ງ, ສະຖານທີ່ຕັ້ງຜື່ນຖານໂຄງລ່າງໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ທີ່ດິນອື່ນ ທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນວຽກງານຄົມມະນາຄົມ

ມາດຕາ 39 (ປັບປຸງ) ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ

ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ສາມາດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍຕ່າງໆຕາມແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການແຕ່ການນຳໃຊ້ນັ້ນຕ້ອງປະຕິບັດຕາມແຜນຜັງຕົວເມືອງ ແລະ ກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ໝວດທີ 6

ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ

ມາດຕາ 40 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ

ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ ແມ່ນ ສະຖານ ທີ່ຕັ້ງຂອງມໍຣະດົກທາງດ້ານວັດທະນະທຳທີ່ຕິດພັນກັບຮ່ອງຮອຍປະຫວັດສາດ, ແຫຼ່ງວັດຖຸບູຮານ, ມໍຣະດົກສະຖານ, ປູຊະນິຍະສະຖານ, ອານຸສອນສະຖານ, ວັດວາອາຮາມ, ສາສະນະສະຖານ, ສິ່ງປຸກສ້າງທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ລວມທັງ ເຂດວັດທະນະທຳ ແລະ ສະຖານທີ່ອື່ນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໃຫ້ເປັນທີ່ດິນວັດທະນະທຳ.

ມາດຕາ 41 (ໃໝ່) ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ສາມາດນຳໃຊ້ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍຕ່າງໆ ເພື່ອການອະນຸລັກ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ຕາມແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການ ແຕ່ການນຳໃຊ້ນັ້ນ ຕ້ອງຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ມີກະທົບຕໍ່ຜື່ນທີ່ຕັ້ງຂອງປະເພດທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ແລະ ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ໝວດທີ 7

ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ

ມາດຕາ 42 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ

ທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແມ່ນທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ບ່ອນຕັ້ງຄ້າຍ, ສຳນັກງານ, ອົງການ, ກົມກອງ, ວິທະຍາຄານ, ບ່ອນພັກເຊົາ, ໂຮງຮຽນ ແລະ ສະໜາມຝັກແອບວິຊາການທະຫານ ຕຳຫຼວດ, ສະໜາມຍົງບິນ, ສະໜາມບິນ, ເດີນບິນ, ທ່າເຮືອ,

ຄັງ, ສາງ, ໂຮງໝໍ, ໂຮງຈັກ, ໂຮງງານ, ສະຖານທີ່ພັກຜ່ອນຂອງທະຫານ ຕໍາຫຼວດ ແລະ ທີ່ດິນອື່ນທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນ ວຽກງານປ້ອງກັນຊາດປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ

ມາດຕາ 43 (ປັບປຸງ) ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປະເພດອື່ນເຂົ້າໃນການປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ

ເມື່ອມີຄວາມຈໍາເປັນ ກໍາລັງປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ສາມາດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ລວມ ທັງທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ເຂົ້າໃນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານປ້ອງກັນຊາດປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ຕາມການຕົກລົງຂອງລັດຖະບານ

ພາຍຫຼັງໝົດຄວາມຈໍາເປັນໃນການນໍາໃຊ້ແລ້ວ ຕ້ອງສົ່ງທີ່ດິນດັ່ງກ່າວນັ້ນຄືນໃຫ້ແກ່ເຈົ້າຂອງເດີມ. ໃນກໍລະນີທີ່ການນໍາໃຊ້ນັ້ນ ຫາກໄດ້ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ມີການພັດທະນາແລ້ວ ລັດ ພິຈາ ລະນາທິດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ໝວດທີ 8

ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປຸກສ້າງ

ມາດຕາ 44 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນປຸກສ້າງ

ທີ່ດິນປຸກສ້າງ ແມ່ນ ທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ ເພື່ອນໍາໃຊ້ໃນການປຸກສ້າງທີ່ຢູ່ອາໄສ, ສໍານັກງານ, ອົງການ, ສະຖານທີ່ສາທາລະນະ, ການຄ້າ, ການບໍລິການ ແລະ ສິ່ງປຸກສ້າງອື່ນ ຕາມເຂດຈັດສັນ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບ ແຜນຜັງຕົວເມືອງ ຕາມທີ່ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ

ມາດຕາ 45 (ປັບປຸງ) ປະເພດທີ່ດິນປຸກສ້າງ

ທີ່ດິນປຸກສ້າງ ແບ່ງອອກເປັນປະເພດ ຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

1. ສາທາລະນະປະໂຫຍດແມ່ນ ທີ່ດິນ ເພື່ອຮັບໃຊ້ຜືນປະໂຫຍດສ່ວນລວມ ເປັນຕົ້ນ ສວນສາທາລະນະ, ສະຖານທີ່ ການສຶກສາ, ສະໜາມກິລາ, ສາທາລະນະສູນ, ຕະຫຼາດ, ສະໜາມເດັກຫຼິ້ນ, ທີ່ດິນອື່ນທີ່ຮັບໃຊ້ສາທາລະນະປະໂຫຍດ;
2. ທີ່ຢູ່ອາໄສ ແມ່ນ ທີ່ດິນເພື່ອນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການປຸກສ້າງທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງບຸກຄົນ ແລະ ຄອບຄົວ
3. ສໍານັກງານ, ອົງການ ແມ່ນ ທີ່ດິນເພື່ອນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການປຸກສ້າງສໍານັກງານ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ,ແນວລາວສ້າງຊາດ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ, ວິສາຫະກິດ, ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ, ສະຖານທູດ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ;
4. ການຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ ແມ່ນ ທີ່ດິນເພື່ອນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການປຸກສ້າງອາຄານ ສໍາລັບການຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ ເປັນຕົ້ນ ຄອນໂດມິນຽມ, ອາພາດເມັນ ໂຮງແຮມ, ເຮືອນພັກ, ສູນການຄ້າ, ຮ້ານສັບພະສິນຄ້າ.

ມາດຕາ 46 (ບັບປຸງ) ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປູກສ້າງ

ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປູກສ້າງບໍ່ໃຫ້ແຕະຕ້ອງເຖິງ ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ອື່ນ ທັງຮັບປະກັນ ທາດສະພາບ. ການປູກສ້າງຕ່າງໆ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມແຜນຜັງຕົວເມືອງ, ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກອົງການທີ່ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ຮັບປະກັນມາດຕະຖານເຕັກນິກຢ່າງຄົບຖ້ວນ ປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ປະຕິບັດຕາມກົດ ໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ສຳລັບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປູກສ້າງ ສຳນັກງານ, ອົງການ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງ ພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ຕາມແຜນຈັດສັນ ແລະ ການມອບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດນັ້ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປູກສ້າງ ແລະ ກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ລັດ ສະຫງວນທີ່ດິນປູກສ້າງ ສຳລັບສາທາລະນະປະໂຫຍດໄວ້ ເພື່ອຮັບໃຊ້ຜົນປະໂຫຍດສ່ວນລວມ. ຖ້າຫາກມີການປ່ຽນປະເພດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ກໍຕ້ອງໃຫ້ຮັບໃຊ້ຜົນປະໂຫຍດສ່ວນລວມສູງສຸດຂອງຊາດ ແລະ ໃນເຂດທີ່ໄດ້ຈັດສັນໄວ້ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກຂະແໜງການໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 47 (ໃໝ່) ການກຳນົດຂອບເຂດທີ່ດິນປູກສ້າງ

ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ກຳນົດຂອບເຂດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປູກສ້າງ ຕາມການຮັບຮອງຈາກສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ ເພື່ອອະນຸຍາດໃຫ້ຜົນລະເມືອງລາວ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນປູກສ້າງຢ່າງຍາວນານ ຕາມແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໂດຍສອດຄ່ອງຈຸດພິເສດທາງດ້ານພູມສັນຖານ, ການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ຄວາມໝາແໜ້ນຂອງຜົນລະເມືອງໃນແຕ່ລະໄລຍະຂອງແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃນການຮັບຮູ້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ກຳນົດຄ່າທຳນຽມນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ລວມທັງ ອັດຕາເສຍຄ່າທຳນຽມນຳໃຊ້ທີ່ດິນແບບທະວີຄູນໃນອັດຕາສ່ວນເກີນ.

ພາກທີ V

ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ໝວດທີ 1

ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ

ມາດຕາ 48 (ໃໝ່) ທີ່ດິນຂອງລັດ

ທີ່ດິນຂອງລັດ ແມ່ນ ທີ່ດິນທຸກຖານທີ່ລັດບໍ່ໄດ້ມອບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນໃດໜຶ່ງລວມ ທັງທີ່ດິນຂອງລັດ ທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງນຳໃຊ້ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງ ພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ແລະ ທີ່ດິນ ທີ່ລັດສະຫງວນ ແລະ ອະນຸລັກໄວ້ ເພື່ອສາທາລະນະປະໂຫຍດ, ປົກປັກຮັກສາລະ ບົບນິເວດວິທະຍາ, ສິ່ງແວດລ້ອມທຳມະຊາດ ແລະ ອື່ນໆ.

ມາດຕາ 49 (ໃໝ່) ການໄດ້ມາທີ່ດິນຂອງລັດ

ທີ່ດິນຂອງລັດ ໄດ້ມາຈາກກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ລັດໄດ້ຈັດສັນ ແລະ ສະຫງວນໄວ້ ເປັນທີ່ດິນຂອງລັດ;
  2. ການເສຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ, ການຈັດຕັ້ງ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 109 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້;
  3. ການສິ້ນສຸດສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ, ການຈັດຕັ້ງ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 112 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້, ຍົກເວັ້ນຂໍ້ 4;
  4. ກໍລະນີອື່ນ.
- ສໍາລັບທີ່ດິນຂອງລວມໝູ່ ໄດ້ມາຈາກການມອບໃຫ້ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ເພື່ອເປົ້າໝາຍລວມຂອງບ້ານ.

ມາດຕາ 50 (ໃໝ່) ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ

ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນໃຈກາງໃນການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ດ້ວຍການຂຶ້ນບັນຊີ ແລະ ຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນລັດ ທີ່ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງ ພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນລວມທັງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ, ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ລວມໝູ່ ທີ່ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ

ມາດຕາ 51 (ໃໝ່) ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ເພື່ອເປົ້າໝາຍລວມໝູ່

ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດເພື່ອເປົ້າໝາຍລວມໝູ່ ແມ່ນ ການມອບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ໃຫ້ປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານ ຫຼື ຫຼາຍບ້ານໃຊ້ຮ່ວມກັນຕາມແຜນຈັດສັນທີ່ດິນຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ກົດໝາຍ ເປັນຕົ້ນ ທີ່ດິນ ປ່າຊ້າ, ປ່າສັກສິດ, ໜອງລວມບ້ານ, ວັດ, ໂຮງຮຽນ, ສຸກສາລາ, ຫ້ອງການປົກຄອງບ້ານ

ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດເພື່ອເປົ້າໝາຍລວມໝູ່ ປະກອບມີ ສິດປົກປັກຮັກສາ, ຊົມໃຊ້ ທີ່ດິນ ເພື່ອ ຜົນປະໂຫຍດລວມຂອງປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານ ຫຼື ຫຼາຍບ້ານແຕ່ບໍ່ມີສິດມອບ-ໂອນ, ຂາຍ, ແລກປ່ຽນ, ໃຫ້ເຊົ່າ, ໃຫ້ສໍາປະທານ, ເອົາໄປເປັນຮຸ້ນ ຫຼື ນໍາໄປຄໍ້າປະກັນແຕ່ຢ່າງໃດ.

ມາດຕາ 52 (ໃໝ່) ການຂຶ້ນບັນຊີທີ່ດິນຂອງລັດ

ອົງການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ທີ່ຄຸ້ມຄອງນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ຕ້ອງຂຶ້ນບັນຊີທີ່ດິນຂອງລັດທຸກປະເພດ ທີ່ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງຂອງຕົນ ແລ້ວສົ່ງໃຫ້ ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນ ທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອສັງລວມຂຶ້ນບັນຊີຄຸ້ມຄອງຢ່າງລວມສູນ

ມາດຕາ 53 (ໃໝ່) ການໃຫ້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດແກ່ບຸກຄົນ

ລັດ ໃຫ້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ແກ່ບຸກຄົນ ຜູ້ມີຜົນງານໃນພາລະກິດປະຕິວັດ ແລະ ຜູ້ມີຄຸນງາມຄວາມດີຕໍ່ປະເທດຊາດ ເພື່ອເປັນບ່ອນຢູ່ອາໄສ ຜູ້ລະໜຶ່ງຕອນເທົ່ານັ້ນ ຕາມຂອບເຂດເນື້ອທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ຕາມວັກໜຶ່ງຂອງມາດຕານີ້ ສາມາດຂໍຫັນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວມາເປັນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ ຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ລັດຖະບານ ອອກລະບຽບການກ່ຽວກັບການໃຫ້ສິດນໍາໃຊ້ ແລະ ການຫັນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ.

ໝວດທີ 2
ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ

ມາດຕາ 54 (ໃໝ່) ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ລັດ ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ດ້ວຍການຂຶ້ນສຳມະໂນທີ່ດິນ, ຍັງຢືນກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ແລະ ຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປ່ຽນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເພື່ອຮັບຮູ້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ຕິດຕາມສະພາບການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ດັ່ງກ່າວຕາມກົດໝາຍ.

ການໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 92 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 55 (ໃໝ່) ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ຮັບ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຕ້ອງນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຂອງຕົນໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ຕາມເປົ້າໝາຍ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ລັດວາງອອກໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ໝວດທີ 3
ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງ ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ

ມາດຕາ 56 (ໃໝ່) ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ລັດ ຮັບຮູ້ ແລະ ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ທີ່ດຳລົງຊີວິດ, ທຳມາຫາກິນ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວ ຢູ່ ສປປ ລາວ ຢ່າງຍາວນານ ແລະ ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ດ້ວຍການເຊົ່າ, ສຳປະທານທີ່ດິນຈາກລັດ ຫຼື ເຊົ່າທີ່ດິນຈາກພົນລະເມືອງລາວ ແລະ ການຊື້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈາກລັດແບບມີກຳນົດເວລາ ເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍໃດໜຶ່ງ ດ້ວຍການອອກເອກະສານຍັງຢືນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ຕາມເງື່ອນໄຂຂອງສັນຍາ ແລະ ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 57 (ໃໝ່) ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ, ສັນຍາເຊົ່າ, ສັນຍາສຳປະທານທີ່ດິນ ແລະ ສັນຍາຊື້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈາກລັດ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ລັດວາງອອກໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ພາກທີ VI ການບໍລິຫານທີ່ດິນ

ມາດຕາ 58 (ໃໝ່) ການບໍລິຫານທີ່ດິນ

ການບໍລິຫານທີ່ດິນ ມີດັ່ງນີ້:

1. ລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທີ່ດິນ;
2. ລະບົບທະບຽນທີ່ດິນ;
3. ການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ;
4. ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ;
5. ທຸລະກຳກ່ຽວກັບທີ່ດິນ;
6. ການເກັບລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນ.

ໝວດທີ 1 ລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທີ່ດິນ

ມາດຕາ 59 (ໃໝ່) ລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທີ່ດິນ

ລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທີ່ດິນ ແມ່ນ ເຄື່ອງມືພື້ນຖານອັນຈຳເປັນໃຫ້ແກ່ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ບໍລິຫານທີ່ດິນ ເພື່ອຮັບປະກັນຄຸນນະພາບ, ຄວາມສະດວກ, ທັນການ, ວ່ອງໄວ ແລະ ຊັດເຈນ ໃນການນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານເຂົ້າ ໃນວຽກງານທີ່ດິນ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ.

ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຮັບຜິດຊອບສ້າງ, ປັບປຸງ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ ລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ການເກັບລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນ ຂອງຂະແໜງການ ການເງິນ ແລະ ໃຫ້ ເຊື່ອມຕໍ່ກັບລະບົບຂໍ້ມູນສະຖິຕິແຫ່ງຊາດ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການ ປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂຶ້ນທ້ອງຖິ່ນ ຮັບຜິດຊອບສ້າງຖານຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານໃນຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ການເກັບລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນຂອງຂະ ແໜງການການເງິນ ແລະ ໃຫ້ເຊື່ອມຕໍ່ກັບລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ ແລະ ມີການປະສານສົມທົບກັບ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂຶ້ນທ້ອງຖິ່ນ.

ຂະແໜງການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມຂະແໜງການຮັບຜິດຊອບສ້າງ, ປັບປຸງ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ ຖານຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຕົນ ໂດຍເຊື່ອມຕໍ່ກັບລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ ດ້ວຍການປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຂະແໜງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງລວມທັງ ສະໜອງຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຂອງຕົນໃຫ້ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

ມາດຕາ 60 (ໃໝ່) ການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ການນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ສາມາດເຂົ້າເຖິງ ແລະ ນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານກ່ຽວກັບທີ່ດິນໃນລະ ບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ ໂດຍໃຫ້ເສຍຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການຕາມລະບຽບການ

ໝວດທີ 2 ລະບົບທະບຽນທີ່ດິນ

ມາດຕາ 61 (ໃໝ່) ລະບົບທະບຽນທີ່ດິນ

ລະບົບທະບຽນທີ່ດິນ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ການຂຶ້ນສຳມະໂນທີ່ດິນ;
2. ການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ;
3. ການຈັດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 62 (ໃໝ່) ການຂຶ້ນສຳມະໂນທີ່ດິນ

ການຂຶ້ນສຳມະໂນທີ່ດິນ ແມ່ນ ການເກັບກຳສະຖິຕິຕອນດິນປະເພດຕ່າງໆເຂົ້າໃໝ່ສຳມະໂນທີ່ດິນ ແລະ ຖານຂໍ້ມູນສຳມະໂນທີ່ດິນ ເພື່ອຕິດຕາມສະພາບການເຄື່ອນໄຫວ, ປ່ຽນແປງເປົ້າໝາຍການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ເປັນຂໍ້ມູນພື້ນຖານໃນການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນແລະ ເສຍຄ່າທຳນຽມນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຜູ້ຂຶ້ນສຳມະໂນທີ່ດິນ ແຕ່ລະປະເພດ.

ມາດຕາ 63 (ປັບປຸງ) ການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ

ການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ແມ່ນ ການຢັ້ງຢືນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນປະເພດຕ່າງໆ ຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ໃຫ້ແກ່ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ມີການປອມແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການຄຸ້ມຄອງແລະ ປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ ຢ່າງເປັນເອກະພາບໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.

ອົງປະກອບການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ມີດັ່ງນີ້:

1. ແຜນທີ່ດິນສະເພາະຕອນ;
2. ແຜນທີ່ຕາດິນ;
3. ໃບທະບຽນທີ່ດິນ ແລະ ປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນ;
4. ສາລະບານປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນ;
5. ໃບຕາດິນ.

ທີ່ດິນທຸກຕອນ ຕ້ອງໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ຕາມການຈັດສັນ, ການແບ່ງເຂດ ແລະ ປະເພດທີ່ດິນ ນຳຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂຶ້ນທ້ອງຖິ່ນ.

ມາດຕາ 64 (ໃໝ່) ແຜນທີ່ດິນສະເພາະຕອນ

ແຜນທີ່ດິນສະເພາະຕອນ ແມ່ນ ຮູບແຜນທີ່ຕອນດິນຕອນດຽວທີ່ໄດ້ຜ່ານການສຳຫຼວດ-ວັດແທກ ຊຶ່ງປະກອບມີຂໍ້ມູນຕ່າງໆ ເປັນຕົ້ນ ເລກທີ່ແຜນທີ່ຕາດິນ, ເລກທີ່ຕອນດິນ, ມາດຕາສ່ວນ, ທີ່ຕັ້ງຂອງຕອນດິນ, ໄລຍະເຂດແດນຕອນດິນ, ລະຫັດຫຼັກເຂດ, ເລກທີ່ຕອນດິນຂ້າງຄຽງ, ເສັ້ນທາງ ຫຼື ຮ່ອງນ້ຳ.

ມາດຕາ 65 (ໃໝ່) ແຜນທີ່ຕາດິນ

ແຜນທີ່ຕາດິນ ແມ່ນ ຮູບແຜນທີ່ຕອນດິນຫຼາຍຕອນຢູ່ໃນແຜ່ນດຽວ ຊຶ່ງປະກອບມີຂໍ້ມູນຕ່າງໆ ເປັນຕົ້ນ ເລກທີແຜນທີ່ຕາດິນ, ເລກທີຕອນດິນແຕ່ລະຕອນ, ທີ່ຕັ້ງຂອງເຂດແດນຕອນດິນ, ເສັ້ນທາງ, ຮ່ອງນໍ້າ.

ມາດຕາ 66 (ປັບປຸງ) ໃບທະບຽນທີ່ດິນ ແລະ ປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນ

ໃບທະບຽນທີ່ດິນ ແມ່ນ ເອກະສານທີ່ປັນທິກຂໍ້ມູນຈາກການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນຕາມເລກລຳດັບ ໂດຍມີລາຍເຊັນ ແລະ ຕາປະທັບຂອງຫົວໜ້າພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ.

ປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນ ແມ່ນ ປຶ້ມທີ່ລວບລວມໃບທະບຽນທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ໃນແຕ່ລະ ບ້ານ ຊຶ່ງບ້ານໜຶ່ງມີປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນຫຼາຍຫົວຂຶ້ນກັບຈຳນວນຕອນດິນ.

ໃບທະບຽນທີ່ດິນ ມີເນື້ອໃນ ດັ່ງນີ້:

1. ລະຫັດທີ່ຕັ້ງຂອງຕອນດິນ;
2. ເລກທີໃບທະບຽນທີ່ດິນ;
3. ອອກຄັ້ງທີ;
4. ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງບຸກຄົນ, ຊື່ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
5. ວັນ, ເດືອນ, ປີເກີດ, ສັນຊາດ, ອາຊີບ, ທີ່ຢູ່ປັດຈຸບັນຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ສຳລັບບຸກຄົນ;
6. ທີ່ຕັ້ງສຳນັກງານ ສຳລັບນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ຍົກເວັ້ນການຈັດຕັ້ງ ພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ;
7. ການໄດ້ມາຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
8. ຖານະຄວາມເປັນເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
9. ປະເພດ, ເຂດ ແລະ ເປົ້າໝາຍການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
10. ປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນເຫຼັ້ມທີ, ໃບທະບຽນທີ່ດິນລຳດັບທີ;
11. ຕອນດິນເລກທີ;
12. ແຜນທີ່ຕາດິນເລກທີ;
13. ເນື້ອທີ່, ມາດຕາສ່ວນ;
14. ແຜນທີ່ຕອນດິນ;
15. ລະຫັດໃບຕາດິນ ແລະ ໃບທະບຽນທີ່ດິນ (ບາໂຄດ).

ມາດຕາ 67 (ໃໝ່) ສາລະບານປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນ

ສາລະບານປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນ ແມ່ນ ການສັງລວມປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນ ຢູ່ແຕ່ລະບ້ານ ເຂົ້າເປັນຫົວດຽວຢ່າງ ເປັນລະບົບ ເພື່ອຕິດຕາມການປ່ຽນແປງຂອບເຂດເນື້ອທີ່ດິນ, ເລກທີຕອນດິນ, ເລກທີໃບຕາດິນ ດ້ວຍການອອກ ໃບຕາດິນໃໝ່ ທີ່ເກີດຈາກການແບ່ງແຍກ ແລະ ໂຮມຕອນດິນເຂົ້າກັນ.

ມາດຕາ 68 (ປັບປຸງ) ໃບຕາດິນ

ໃບຕາດິນ ແມ່ນ ເອກະສານທີ່ເປັນຫຼັກຖານຕົ້ນຕໍອັນໜຶ່ງອັນດຽວ ກ່ຽວກັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຊຶ່ງໄດ້ຄັດສຳ ເນົາຢ່າງຖືກຕ້ອງຈາກໃບທະບຽນທີ່ດິນ ເພື່ອມອບໃຫ້ແກ່ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງທີ່ດິນພຽງໃບດຽວ ນຳໃຊ້ເປັນຫຼັກຖານ ຢ່າງຍາວນານ ຈົນກວ່າຈະມີການປ່ຽນແປງໃໝ່ຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ

ໃບຕາດິນ ມີ ສອງ ຮູບແບບຄື ໃບຕາດິນລັດ ແລະ ໃບຕາດິນບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ.

ມາດຕາ 69 (ປັບປຸງ) ເອກະສານປະກອບການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ

ການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ຕ້ອງປະກອບເອກະສານ ດັ່ງນີ້:

1. ໃບຢັ້ງຢືນກ່ຽວກັບການໄດ້ມາຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເປັນຕົ້ນ ການມອບຂອງ ລັດ, ສັນຍາມອບໂອນ, ຍົກຊັບ, ຊື້-ຂາຍ, ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ
2. ສຳເນົາບັດປະຈຳຕົວ ຫຼື ໃບຢັ້ງຢືນທີ່ຢູ່ ແລະ ສຳມະໂນຄົວ, ຖ້າແມ່ນນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ຕ້ອງມີສຳເນົາໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ ໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ ຫຼື ໃບອະນຸຍາດສ້າງຕັ້ງອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ;
3. ໃບແຈ້ງເສຍຄ່າທຳນຽມນຳໃຊ້ທີ່ດິນ
4. ເອກະສານອື່ນ ທີ່ຈຳເປັນ ເປັນຕົ້ນ ໃບແຜນທີ່ດິນ, ໃບຢັ້ງຢືນການພັດທະນາທີ່ດິນ , ໃບຢັ້ງຢືນຮັບປະກັນທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 70 (ປັບປຸງ) ຂັ້ນຕອນການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ

ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ສົມທົບກັບອົງການປົກຄອງບ້ານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ດຳເນີນການສອບຖາມ ແລະ ເກັບກຳຂໍ້ມູນ ການໄດ້ມາຂອງສິດຄອບຄອງ ແລະ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ສຳຫຼວດ-ວັດແທກ ພ້ອມທັງສ້າງແຜນທີ່ສະເພາະຕອນ ແລະ ປະກອບສຳນວນເອກະສານການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ໃຫ້ສຳເລັດພາຍໃນກຳນົດ ຊາວ ວັນ ນັບແຕ່ວັນດຳເນີນການເປັນຕົ້ນໄປ.

ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ຈັດປະເພດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ພາຍໃນກຳນົດ ສິບ ວັນ ນັບແຕ່ວັນຮັບສຳນວນເອກະສານຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ຈາກຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ເປັນຕົ້ນໄປ ແລ້ວອອກແຈ້ງການ ຜ່ານສື່ມວນຊົນ ແລະ ຕິດປະກາດຢູ່ຫ້ອງການປົກຄອງບ້ານບ່ອນດິນຕັ້ງຢູ່ ສິບຫ້າວັນ ນັບແຕ່ວັນອອກແຈ້ງການເປັນຕົ້ນໄປ ຖ້າພາຍໃນກຳນົດເວລາດັ່ງກ່າວຫາກບໍ່ມີຜູ້ຄັດຄ້ານ ຫຼື ມີການຄັດຄ້ານ ແຕ່ໄດ້ຖືກແກ້ໄຂແລ້ວ ໃຫ້ສະເໜີຕໍ່ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ເພື່ອຝຶຈາ ລະນາ ແລະ ລົງລາຍຊື່ໃສ່ໃບທະບຽນທີ່ດິນ ແລະ ໃບຕາດິນ ພາຍໃນກຳນົດ ສິບ ວັນ ນັບແຕ່ໄດ້ຮັບການສະເໜີເປັນຕົ້ນໄປ.

ໃນກໍລະນີທີ່ດິນຕອນໃດທີ່ຕົກຄ້າງ ຫຼື ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ໃນເວລາດຳເນີນການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນພາຍຫຼັງໄດ້ແກ້ໄຂແລ້ວ ໃຫ້ເຮັດຄຳຮ້ອງຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ຕໍ່ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ.

ມາດຕາ 71 (ໃໝ່) ສຳນວນເອກະສານຕອນດິນ

ສຳນວນເອກະສານຕອນດິນ ແມ່ນ ການລວບລວມເອກະສານຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ແລະ ການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເຊັ່ນ ເອກະສານຢັ້ງຢືນການໄດ້ມາສິດຄອບຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ສຳເນົາ ສຳມະໂນຄົວ ຫຼື ບັດປະຈຳຕົວ, ໃບຢັ້ງຢືນທີ່ຢູ່, ໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ, ແບບຝົມທາງດ້ານວິຊາການ.

ການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນແຕ່ລະຕອນ ໃຫ້ສ້າງເປັນສໍານວນເອກະສານຕອນດິນ ເພື່ອເປັນຂໍ້ມູນຫຼັກ
ຖານຍາວນານ ແລະ ເກັບຮັກສາໄວ້ໃນລະບົບ ໃຫ້ມີຄວາມປອດໄພ ສາມາດຕິດຕາມສະພາບການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ
ປ່ຽນແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ມາດຕາ 72 (ບັບປຸງ) ການອອກສໍາເນົາໃບຕາດິນ

ການອອກສໍາເນົາໃບຕາດິນ ແມ່ນ ການອອກໃບ ຕາດິນຄືນໃໝ່ ເພື່ອທົດແທນໃບທີ່ຖືກເສຍຫາຍ ຫຼື ຖືກ
ທໍາລາຍ.

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຈຸດປະສົງ ຂໍ ການອອກສໍາເນົາໃບຕາດິນ ໃຫ້ຍື່ນຄໍາຮ້ອງຕໍ່ຫ້ອງ
ການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ບ່ອນດິນຕັ້ງຢູ່ ຕາມແບບພິມທີ່ກໍານົດໄວ້.

ພາຍຫຼັງໄດ້ຮັບຄໍາຮ້ອງແລ້ວ ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ຕ້ອງໄດ້
ຄົ້ນຄວ້າ, ເກັບກໍາຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ແລະ ປະຫວັດຄວາມເປັນມາຂອງທີ່ດິນ ແລ້ວເຮັດບົດສະຫຼຸບ ພ້ອມດ້ວຍຄໍາເຫັນ
ກ່ຽວກັບເຫດການດັ່ງກ່າວ ພາຍໃນກໍານົດເວລາ ສິບຫ້າ ວັນ ນັບແຕ່ວັນທີ່ໄດ້ຮັບຄໍາຮ້ອງເປັນຕົ້ນໄປ. ຖ້າໃບ
ຕາດິນທີ່ຖືກທໍາລາຍ ຫາກ ໄດ້ປະຮ່ອງຮອຍທີ່ສາມາດໃຊ້ເປັນຫຼັກຖານ ໃຫ້ສະເໜີພະແນກ
ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ພິຈາລະນາອອກໃບສໍາເນົາຕາດິນໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງຂໍ.

ໃນກໍລະນີໃບຕາດິນເສຍຫາຍ ຫຼື ຖືກທໍາລາຍ ທີ່ ບໍ່ປະຮ່ອງຮອຍໃດໜຶ່ງເປັນຫຼັກຖານຢັ້ງຢືນໃບຕາດິນດັ່ງ
ກ່າວ ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ຕ້ອງມອບເອກະສານທີ່ໄດ້ຜ່ານການຄົ້ນ
ຄວ້າ ໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງຂໍເພື່ອໄປຍື່ນຕໍ່ສານພິຈາລະນາຕັດສິນຢັ້ງຢືນການເສຍຫາຍຂອງໃບຕາດິນ ກ່ອນອອກສໍາເນົາໃບຕາ
ດິນ.

ມາດຕາ 73 (ບັບປຸງ) ການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນ ການບັນທຶກ ແລະ ຍັງຢືນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ເຈົ້າ
ຂອງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ໄດ້ ເອົາສິດດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ເຊົ້າ, ເປັນຫຼັກຊັບ ຄໍາປະກັນ, ຂາຍຝາກ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວ
ອື່ນ.

ການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ໃຫ້ດໍາເນີນຢູ່ ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ
ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່.

ມາດຕາ 74 (ບັບປຸງ) ການຈົດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ການຈົດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນ ການບັນທຶກ ແລະ ຍັງຢືນ ການປ່ຽນແປງສິດນໍາໃຊ້
ທີ່ດິນຈາກເຈົ້າຂອງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນເດີມໄປໃຫ້ຜູ້ອື່ນ ດ້ວຍ ການອອກໃບຕາດິນໃໝ່ ຕາມການສືບທອດມູນມໍຣະ
ດົກ, ຊື້-ຂາຍ, ເອົາເຂົ້າເປັນຮຸ້ນ, ມອບ ຫຼື ຍົກສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ, ແລກປ່ຽນ, ຖອນ ຫຼື ໂອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ, ຄໍາ
ຕັດສິນຂອງສານ

ການຈົດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ໃຫ້ດໍາເນີນຢູ່ພະແນກຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງ
ແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ຕາມການສະເໜີຂອງ ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ
ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່.

ໝວດທີ 3

ການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ

ມາດຕາ 75 (ໃໝ່) ການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ

ບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ມີຈຸດປະສົງປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ ຕ້ອງຂໍອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດຄອນໂດມິນຽມ ນຳຫ້ອງການບໍລິການ ການລົງທຶນປະຕູດຽວ, ຂໍອະນຸຍາດປຸກສ້າງນຳຂະແໜງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ສະເໜີຂໍ້ຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ ນຳພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ.

ມາດຕາ 76 (ໃໝ່) ເອກະສານປະກອບຂໍ້ຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ

ເອກະສານຂໍ້ຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ໃບຕາດິນຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ;
2. ໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ;
3. ໃບອະນຸຍາດປຸກສ້າງ;
4. ແຜນຜັງຂອງຄອນໂດມິນຽມ;
5. ບົດວິພາກເສດຖະກິດ-ເຕັກນິກ;
6. ບົດປະເມີນຜົນປະທັບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດ;
7. ກົດລະບຽບຂອງນິຕິບຸກຄົນ;
8. ເອກະສານອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ສຳລັບການເຊົ່າທີ່ດິນຂອງລັດ ຫຼື ບຸກຄົນ ເພື່ອປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ ຕ້ອງມີເອກະສານເພີ່ມເຕີມດັ່ງນີ້:

1. ໃບຕາດິນຂອງລັດ;
2. ສັນຍາເຊົ່າ.

ມາດຕາ 77 (ໃໝ່) ການພິຈາລະນາຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ

ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນ ແຂວງ ພິຈາລະນາການ ຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ ໃຫ້ແກ່ນິຕິບຸກຄົນນັ້ນ ພາຍໃນກຳນົດ ສິບ ວັນ ນັບແຕ່ມີໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງເປັນຕົ້ນໄປ. ສຳລັບການເຊົ່າທີ່ດິນຂອງລັດ ຫຼື ບຸກຄົນ ໃຫ້ຮັກສາໃບຕາດິນນັ້ນໄວ້ຄືເກົ່າ.

**ໝວດທີ 4
ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ**

ມາດຕາ 78 (ໃໝ່) ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ

ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ ແມ່ນ ການກຳນົດມູນຄ່າທີ່ດິນແຕ່ລະເຂດ ຢູ່ໃນແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ ໂດຍອີງໃສ່ຈຸດພິເສດທາງດ້ານທີ່ຕັ້ງພູມສັນຖານ, ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ແລະ ລະດັບການຂະຫຍາຍຕົວ ທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມໃນແຕ່ລະໄລຍະ ເພື່ອເປັນພື້ນຖານໃນການຄິດໄລ່ ຄ່າທຳນຽມຈິດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ການປະຕິບັດນະໂຍບາຍຫັນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ, ທິດແທນຄ່າເສຍຫາຍຈາກການໂອນສິດ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ, ການຊື້-ຂາຍ, ແລກປ່ຽນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ເອົາທີ່ດິນເຂົ້າເປັນຮຸ້ນ, ເປັນຫຼັກຊັບຄຳປະກັນ, ການຂາຍຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ, ອັດຕາຄ່າທຳນຽມນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ອື່ນໆ.

ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ເປັນຜູ້ປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ ໃນທ້ອງຖິ່ນ ຂອງຕົນ ໂດຍສົມທົບກັບພະແນກການ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ ເປັນຜູ້ຝຶຈາລະນາຕົກລົງກຳນົດການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ ບົນຜືນຖານ ການຮັບຮອງຂອງສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ.

ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ອອກລະບຽບການສະເພາະກ່ຽວກັບການປະເມີນ ລາຄາທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 79 (ໃໝ່) ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນຄືນໃໝ່

ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ ຕ້ອງດຳເນີນການປະເມີນຄືນໃໝ່ ໃນທຸກ ສາມ ປີ, ກໍລະນີຈຳເປັນອາດດຳເນີນ ການປະເມີນກ່ອນກຳນົດເວລາດັ່ງກ່າວກໍໄດ້.

ໝວດທີ 5 ທຸລະກຳກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ມາດຕາ 80 (ໃໝ່) ທຸລະກຳກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ທຸລະກຳກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ແມ່ນ ການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກ ຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ເຊັ່ນ ການຊື້-ຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ການຄຳປະກັນ, ການແລກປ່ຽນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ການ ເອົາທີ່ດິນເປັນຮຸ້ນ.

ມາດຕາ 81 (ໃໝ່) ການໃຫ້ບໍລິການທຸລະກຳກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ທ້ອງຖານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ເຮັດໜ້າທີ່ການບໍລິການທຸລະກຳກ່ຽວ ກັບທີ່ດິນ ເພື່ອສ້າງເງື່ອນໄຂ ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ກ່ຽວກັບການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ປ່ຽນແປງການນຳໃຊ້ສິດ ທີ່ດິນ ເປັນຕົ້ນ ການຊື້-ຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ການຄຳປະກັນ, ການແລກປ່ຽນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ການເອົາທີ່ດິນເປັນ ຮຸ້ນ.

ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ອອກລະບຽບການ ການໃຫ້ບໍລິການທຸລະກຳກ່ຽວ ກັບທີ່ດິນ.

ໝວດທີ 6 ລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນ

ມາດຕາ 82 (ໃໝ່) ລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນ

ລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນ ແມ່ນ ລາຍຮັບທີ່ໄດ້ມາຈາກ ຄ່າທຳນຽມນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ຄ່າເຊົ່າ, ສຳປະທານ, ອາກອນ, ການຂາຍທີ່ດິນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ, ຄ່າປັບໃໝ, ຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 83 (ໃໝ່) ການເກັບລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນ

ຂະແໜງການເງິນ ເກັບຄ່າທຳນຽມນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ອາກອນທີ່ຕິດພັນກັບທີ່ດິນ, ຄ່າເຊົ່າແລະ ຄ່າສຳປະທານທີ່ດິນ, ຄ່າຂາຍ ແລະ ຫັນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ຄ່າຫັນປ່ຽນທີ່ດິນ ແລະ ຄ່າປັບໃໝກ່ຽວກັບທີ່ດິນ, ຄ່າຂຶ້ນ ແລະ ຈິດທະບຽນທີ່ດິນ, ຄ່າທຳນຽມອອກໃບອະນຸຍາດໃຫ້ເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນ ຕາມກົດໝາຍ.

ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເກັບລາຍຮັບຄ່າບໍລິການກ່ຽວກັບທີ່ດິນຕາມກົດໝາຍ.

ລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນ ຕ້ອງມອບ ແລະ ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍງົບປະມານແຫ່ງລັດ ແລະ ກົດໝາຍກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 84 (ໃໝ່) ການກຳນົດຄ່າທຳນຽມນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ລັດຖະບານ ກຳນົດຄ່າທຳນຽມນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບສະພາບການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມໃນແຕ່ລະໄລຍະ ພ້ອມທັງນະໂຍບາຍຍົກເວັ້ນ ຫຼື ຫຼຸດຜ່ອນຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການສຳຫຼວດ-ວັດແທກ, ຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ແລະ ຄ່າທຳນຽມນຳໃຊ້ທີ່ດິນນຳໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວທຸກຍາກໃນເຂດບຸລິມະສິດກະສິກຳ ແລ້ວສະເໜີສະພາແຫ່ງຊາດ ພິຈາລະນາຮັບຮອງ.

ພາກທີ VII

ການເຊົ່າ ແລະ ການສຳປະທານທີ່ດິນ

ໝວດທີ 1

ການເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ແລະ ທີ່ດິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ

ມາດຕາ 85 (ໃໝ່) ການເຊົ່າທີ່ດິນ

ການເຊົ່າທີ່ດິນ ແມ່ນ ການຕົກລົງກັນລະຫວ່າງຜູ້ເຊົ່າກັບຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າທີ່ດິນ ເພື່ອນຳໃຊ້ທີ່ດິນເຂົ້າໃນກິດຈະການໃດໜຶ່ງ ຕາມສັນຍາ ແລະ ກົດໝາຍ ບັນດາ ການຄ້າ, ການບໍລິການ, ບ່ອນຢູ່ອາໄສ, ການທ່ອງທ່ຽວ, ການກິລາ, ການທູດ ແລະ ການຈັດຕັ້ງສາກົນ.

ມາດຕາ 86 (ປັບປຸງ) ການເຊົ່າທີ່ດິນຈາກພົນລະເມືອງລາວ

ການເຊົ່າທີ່ດິນ ລະຫວ່າງ ພົນລະເມືອງລາວ ດ້ວຍກັນ ລວມທັງ ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ຂອງພົນລະເມືອງລາວ ແມ່ນ ຂຶ້ນກັບການຕົກລົງຂອງສອງຝ່າຍ ໂດຍໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນຈາກອົງການປົກຄອງບ້ານ, ອົງການທະບຽນສານ ແລະ ຈິດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຢູ່ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່.

ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ຫຼື ຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວສາມາດເຊົ່າທີ່ດິນຈາກພົນລະເມືອງລາວ ລວມທັງ ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ຂອງພົນລະເມືອງລາວ ໃນກຳນົດເວລາເຊົ່າບໍ່ເກີນ ຫ້າສິບ ປີ ແລະ ສາມາດຕໍ່ໄດ້ແລ້ວແຕ່ກໍລະນີ ຕາມການຕົກລົງຂອງຄູ່ສັນຍາ ໂດຍໄດ້ຮັບການອະນຸຍາດຈາກອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງຕາມການສະເໜີຂອງພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ. ສັນຍາເຊົ່າທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນຈາກອົງການປົກຄອງບ້ານ, ອົງການທະບຽນສານ ແລະ ຈິດທະ

ບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຢູ່ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງ ແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່.

ມາດຕາ 87 (ໃໝ່) ການສໍາປະທານທີ່ດິນ

ການສໍາປະທານທີ່ດິນ ແມ່ນ ການອະນຸມັດຂອງລັດໃຫ້ຜູ້ຂໍສໍາປະທານທີ່ດິນ ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນໃນຜືນທີ່ໃດໜຶ່ງທີ່ລັດໄດ້ຈັດສັນ ເພື່ອດໍາເນີນກິດຈະການລົງທຶນສໍາປະທານ ຕາມສັນຍາ ແລະ ກົດໝາຍ ເປັນຕົ້ນ ກະສິກໍາ, ປູກໄມ້, ແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວ, ການຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່, ການພັດທະນາແຫຼ່ງພະລັງງານໄຟຟ້າ, ເຂດອຸດສາຫະກໍາ ຫຼື ນິຄົມອຸດສາຫະກໍາ, ເຂດເສດຖະກິດພິເສດ.

ມາດຕາ 88 (ໃໝ່) ການເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ

ການເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ໃຫ້ດໍາເນີນຢູ່ໃນເຂດທີ່ລັດໄດ້ຈັດສັນໄວ້, ມີການປະມຸນ ແລະ ສຶກສາຜົນກະທົບ ຫຼື ປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ລວມທັງ ສ້າງແຜນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມ ກວດກາສິ່ງ ແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ລັດຖະບານ ເປັນຜູ້ກຳນົດລະບຽບການລະອຽດ ກ່ຽວກັບການເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ.

ມາດຕາ 89 (ປັບປຸງ) ກຳນົດເວລາເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ

ກຳນົດເວລາເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນຈາກລັດ ໂດຍບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ອີງໃສ່ລັກສະນະ, ຂະໜາດ ແລະ ເງື່ອນໄຂຂອງກິດຈະການ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບອາຍຸສໍາປະທານຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ.

ສໍາລັບການເຊົ່າທີ່ດິນຂອງລັດ ໂດຍສະຖານ ທຸດ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແມ່ນຂຶ້ນກັບການຕົກລົງລະຫວ່າງລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ກັບລັດຖະບານປະເທດ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແຕ່ກຳນົດເວລາບໍ່ເກີນ ເກົ້າສິບເກົ້າ ປີ ແລະ ສາມາດຕໍ່ໄດ້ ຕາມການສະເໜີຂອກຊ່ວຍການຕ່າງປະເທດ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ນອກຈາກການເຊົ່າທີ່ດິນຂອງລັດແລ້ວ ລັດຖະບານ ອະນຸຍາດໃຫ້ສະຖານທຸດຂອງຕ່າງປະເທດ ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຢູ່ ສປປ ລາວ ດ້ວຍການແລກປ່ຽນ, ໂອນ ຕາມການຕົກລົງລະຫວ່າງ ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ກັບລັດຖະບານ ປະເທດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ໝວດທີ 2

ສິດ ແລະ ຜົນທະຂອງຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ຜູ້ສໍາປະທານ

ມາດຕາ 90 (ປັບປຸງ) ສິດຂອງຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ຜູ້ສໍາປະທານ

ຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ຜູ້ສໍາປະທານ ມີສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ, ເປັນເຈົ້າກຳມະສິດຕໍ່ຊັບສິນຂອງຕົນ ລວມທັງ ຕົກ, ອາຄານ ຫຼື ສິ່ງປຸກສ້າງໃນທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ຮັບເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານ, ໂອນກຳມະສິດໃຫ້ຄົນພາຍໃນ ຫຼື ຕ່າງປະເທດ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ
2. ນໍາໃຊ້ຊັບສິນທີ່ເປັນກຳມະສິດຂອງຕົນ ທີ່ຕິດພັນກັບສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນ ເພື່ອໃຊ້ເປັນຫຼັກຊັບຄຳປະກັນນຳທະນາຄານ ຫຼື ສະຖາບັນການເງິນທີ່ຢູ່ພາຍໃນ ຫຼື ຕ່າງປະເທດ, ໃນກໍລະນີການຄຳປະກັນນຳທະນາຄານ ຫຼື ສະຖາບັນການເງິນ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການ ເຫັນດີຈາກລັດຖະບານ ຫຼື ອົງການປົກຄອງຂັ້ນ

ແຂວງ ຕາມຂອບເຂດສິດຂອງຕົນ ຕາມການສະເໜີຂອງຂະແໜງການເງິນ ຍົກເວັ້ນການເຊົ່າທີ່ດິນຈາກພົນລະເມືອງ;

3. ໃຫ້ເຊົ່າຕໍ່ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກຜູ້ໃຫ້ເຊົ່າ ແລະ ສັນຍາເຊົ່າຕໍ່ ບໍ່ໃຫ້ເກີນອາຍຸນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ເຫຼືອຂອງສັນຍາແມ່;

4. ໂອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ຕົນໄດ້ຮັບສິດເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານ ໃນຂອບເຂດອາຍຸຂອງສັນຍາທີ່ຍັງເຫຼືອສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງ ຫຼື ທັງໝົດໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນ ຕາມສັນຍາ ແລະ ກົດໝາຍ;

5. ໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນຄ່າເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ຕາມກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;

6. ສືບທອດສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນ ຕາມອາຍຸຂອງສັນຍາ ແລະ ຕາມກົດໝາຍ;

7. ໃຊ້ສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນ ເພື່ອຮ່ວມທຶນກັບບຸກຄົນອື່ນ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດີຈາກລັດເສຍກ່ອນ ຕາມການສະເໜີຂອງຂະແໜງການເງິນ

8. ນໍາໃຊ້ສິດອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 91 (ປັບປຸງ) ພັນທະຂອງຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ຜູ້ສໍາປະທານ

ຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ຜູ້ສໍາປະທານ ມີພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ;

2. ເສຍຄ່າເຊົ່າ ຫຼື ຄ່າສໍາປະທານທີ່ດິນ, ຄ່າຊັບຜະຍາກອນທໍາມະຊາດ, ພາສີ, ອາກອນ, ຄ່າທໍານຽມ, ຄ່າບໍລິການ ແລະ ພັນທະຕ່າງໆຢ່າງຄົບຖ້ວນ ແລະ ທັນເວລາ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;

3. ທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຈາກການດໍາເນີນກິດຈະການຂອງຕົນ;

4. ປະຕິບັດພັນທະດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ຢ່າງເຄັ່ງຄັດ;

5. ບໍ່ລະເມີດສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ອື່ນ;

6. ປະຕິບັດທາດສະພາບຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ;

7. ປະຕິບັດພັນທະອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ເງື່ອນໄຂຂອງສັນຍາ.

ພາກທີ VIII

ການໄດ້ຮັບສິດ, ສິດ ແລະ ພັນທະ, ການເສຍສິດ ແລະ ສິ້ນສຸດສິດນໍາໃຊ້ ທີ່ດິນ

ໝວດທີ 1

ການໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ມາດຕາ 92 (ປັບປຸງ) ການໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ

ພົນລະເມືອງລາວ ລວມທັງ ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ຂອງພົນລະເມືອງລາວ ຈະໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ບົນພື້ນຖານໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ການມອບຂອງລັດ;

2. ການໂອນ;

3. ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ;
4. ການຊື້-ຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດແບບມີກຳນົດເວລາ.

ມາດຕາ 93 (ໃໝ່) ການມອບຂອງລັດ

ການມອບຂອງລັດ ແມ່ນ ການທີ່ລັດໄດ້ເອົາທີ່ດິນຂອງລັດ ໃຫ້ເປັນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ ລວມທັງ ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ຂອງພົນລະເມືອງລາວ ເພື່ອນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍໃດໜຶ່ງຕາມແຜນຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ ແຜນນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ລວມທັງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຕາມປະເພນີ.

ການມອບຂອງລັດ ມີ ສອງ ລັກສະນະ ດັ່ງນີ້:

1. ການມອບຂາດຕົວ ແມ່ນ ການມອບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ໃນກໍລະນີ ການທົດແທນຈາກການໂອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ, ການຮັບຮູ້ສິດນໍາໃຊ້ຕາມປະເພນີ, ການປະຕິບັດນະໂຍບາຍຫັນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ແລະ ອື່ນໆ ຊຶ່ງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນັ້ນ ມີ ສິດປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ, ສິດຊົມໃຊ້ທີ່ດິນ, ສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນຈາກທີ່ດິນ, ສິດໂອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ສິດສືບທອດສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ;
2. ການມອບບໍ່ຂາດຕົວ ແມ່ນ ການມອບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ໃນກໍລະນີການຈັດສັນທີ່ຢູ່ອາໄສທຳມາຫາກິນ, ການປະຕິບັດນະໂຍບາຍໃຫ້ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ແລະ ອື່ນໆ ຊຶ່ງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນັ້ນຈະມີສິດຄືກັນກັບຂໍ້ໜຶ່ງຂອງມາດຕານີ້ ຍົກເວັ້ນສິດໂອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນແລະ ສິດໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດບາງກໍລະນີ ເປັນຕົ້ນ ໃຫ້ເຊົ່າ, ຄໍ້າປະກັນ.

ມາດຕາ 94 (ໃໝ່) ການໂອນ

ການໂອນ ແມ່ນ ການປ່ຽນແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ດ້ວຍການຊື້-ຂາຍ, ແລກປ່ຽນ, ມອບ ຫຼື ຍົກສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ເຂົ້າເປັນຮຸ້ນ.

ມາດຕາ 95 (ໃໝ່) ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ

ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ແມ່ນ ການຕົກທອດສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ແກ່ຜູ້ທີ່ມີສິດສືບທອດ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ຕາມພິໄນກຳ

ມາດຕາ 96 (ໃໝ່) ການຊື້-ຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດແບບມີກຳນົດເວລາ

ການຊື້-ຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດແບບມີກຳນົດເວລາ ແມ່ນ ການທີ່ລັດໄດ້ຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ຕາມທີ່ໄດ້ຈັດສັນໄວ້ໃຫ້ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໂດຍມີກຳນົດເວລາ ບໍ່ເກີນ ຫ້າສິບ ປີ ແລະ ສາມາດຊື້ໄດ້ອີກໜຶ່ງຄັ້ງ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ເກີນກຳນົດເວລາ ຫ້າສິບ ປີ.

ຜູ້ທີ່ຊື້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດແບບມີກຳນົດເວລາ ມີສິດປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ, ສິດຊົມໃຊ້ທີ່ດິນ, ສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນຈາກທີ່ດິນ, ສິດໂອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ສິດສືບທອດສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມກຳນົດເວລາ.

ໃນກໍລະນີ ມີການມອບໂອນ, ຊື້-ຂາຍ, ຄໍ້າປະກັນການກູ້ຢືມ, ແລກປ່ຽນ, ເປັນຮຸ້ນ, ສືບທອດສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຕ້ອງບໍ່ເກີນກຳນົດເວລາທີ່ຍັງເຫຼືອ. ຫຼັງຈາກໝົດກຳນົດເວລາຊື້ແລ້ວ ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນຈະສິ້ນສຸດລົງ.

ມາດຕາ 97 (ໃໝ່) ການໄດ້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຕາມປະເພນີ

ການໄດ້ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຕາມປະເພນີ ແມ່ນ ການໄດ້ມາຈາກສິດຄອບຄອງ ແລະ ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ ດ້ວຍການບຸກເບີກ, ຜັດທະນາ, ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ເປັນປົກກະຕິ, ຕໍ່ເນື່ອງເປັນເວລາ

ຫຼາຍກວ່າ ຊາວຫ້າ ປີ ກ່ອນກົດໝາຍສະບັບນີ້ມີຜົນສັກສິດ ໂດຍບໍ່ມີເອກະສານໃດໆຢັ້ງຢືນການໄດ້ມາຂອງທີ່ດິນ ແຕ່ຕ້ອງມີໃບຢັ້ງຢືນການເສຍຄ່າທຳນຽມນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ມີການຢັ້ງຢືນຈາກອົງການປົກຄອງບ້ານກ່ຽວກັບການ ເຂົ້າຄອບຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ໂດຍອີງຕາມປຶ້ມສຳມະໂນຄົວ.

ໃນໄລຍະຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນໃຫ້ບຸກຄົນເທື່ອນັ້ນ ລັດ ຮັບຮູ້ ແລະ ປົກປ້ອງສິດນຳໃຊ້ ທີ່ດິນຕາມປະເພນີຂອງຜູ້ກ່ຽວ ແລະ ດຳເນີນການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນໃຫ້ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບ ການ.

ມາດຕາ 98 (ໃໝ່) ການໄດ້ມາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ

ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ທີ່ດຳລົງຊີວິດ, ລົງ ທຶນ ຫຼື ເຄື່ອນໄຫວຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຢູ່ສປປ ລາວ ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ການເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ລວມທັງ ການເຊົ່າທີ່ດິນຈາກ ຝົນລະເມືອງລາວ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງຝົນລະເມືອງລາວ;
2. ການຊື້-ຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດແບບມີກຳນົດເວລາ.

ມາດຕາ 99 (ໃໝ່) ການໄດ້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈາກການຊື້ຫ້ອງຄົບຊຸດໃນຄອນໂດມິນຽມ

ຜູ້ຊື້ຫ້ອງຄົບຊຸດໃນຄອນໂດມິນຽມ ທີ່ເປັນຝົນລະເມືອງລາວ ມີສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຮ່ວມ ໃນທີ່ດິນຕອນດັ່ງ ກ່າວຕາມອັດຕາສ່ວນຮ້ອຍ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນບົດວິພາກເສດຖະກິດ-ເຕັກນິກຂອງຄອນໂດມິນຽມ ແລະ ມີກຳມະ ສິດໃນຫ້ອງຄົບຊຸດທີ່ຊື້ນັ້ນ. ສຳລັບຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ແລະ ຄົນຕ່າງປະເທດ ທີ່ດຳລົງຊີວິດ, ທຳມາຫາ ກິນ ຢູ່ສປປ ລາວ ຢ່າງຍາວນານ ແລະ ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ທີ່ຊື້ຫ້ອງຄົບຊຸດໃນຄອນໂດມິນຽມ ມີແຕ່ກຳມະສິດ ໃນຫ້ອງຄົບຊຸດເທົ່ານັ້ນ, ສ່ວນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃນອັດຕາສ່ວນຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ເປັນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງ ນິຕິ ບຸກຄົນນັ້ນ.

ໝວດທີ 2

ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ມາດຕາ 100 (ປັບປຸງ) ສິດຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ມີສິດ ດັ່ງນີ້ :

1. ສິດປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ;
2. ສິດຊົມໃຊ້ທີ່ດິນ;
3. ສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນຈາກທີ່ດິນ;
4. ສິດໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
5. ສິດສືບທອດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.

ສຳລັບຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຈະໄດ້ ຮັບສິດດັ່ງກ່າວ ຕາມກຳນົດເວລາ.

ມາດຕາ 101 (ປັບປຸງ) ສິດປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ

ສິດປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ ແມ່ນ ສິດ ໃນການຄຸ້ມຄອງ, ຮັກສາທີ່ດິນ ເພື່ອໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍໃດໜຶ່ງທີ່ ແນ່ ນອນ.

ມາດຕາ 102 (ປັບປຸງ) ສິດຊົມໃຊ້ທີ່ດິນ

ສິດຊົມໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນ ສິດໃນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍໃດໜຶ່ງ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມການຈັດສັນທີ່ດິນຂອງລັດ ແລະ ກົດໝາຍ ໂດຍບໍ່ໃຫ້ມີຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດ

ມາດຕາ 103 (ປັບປຸງ) ສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນຈາກທີ່ດິນ

ສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນຈາກທີ່ດິນ ແມ່ນ ສິດເກັບກູ້ໝາກຜົນ ຫຼື ລາຍໄດ້ຈາກທີ່ດິນ ທີ່ດິນໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ນັ້ນ ເປັນຕົ້ນ ຜົນຜະລິດ, ການໃຫ້ເຊົ່າ, ການຄ້າປະກັນ.

ມາດຕາ 104 (ປັບປຸງ) ສິດໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ສິດໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນ ສິດໃນການເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ ດ້ວຍການຂາຍ, ມອບ, ຍົກ ຫຼື ແລກປ່ຽນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ການເອົາເຂົ້າໄປເປັນຮຸ້ນ.

ສຳລັບການເອົາເຂົ້າໄປເປັນຮຸ້ນນັ້ນ ອະນຸຍາດໃຫ້ຮ່ວມຮຸ້ນກັບຜົນລະເມືອງລາວ ລວມທັງນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງຂອງຜົນລະເມືອງລາວ ເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 105 (ປັບປຸງ) ສິດສືບທອດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ສິດສືບທອດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນ ສິດໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກທີ່ໄດ້ເສຍຊີວິດ ຊຶ່ງ ຕົກທອດມາຍັງຜູ້ມີສິດສືບທອດ ຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ຝັນກຳ.

ໃນກໍລະນີເນື້ອທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການສືບທອດບວກກັບເນື້ອທີ່ດິນ ທີ່ຜູ້ສືບທອດນຳໃຊ້ຢູ່ ຫາກເກີນ ອັດຕາເນື້ອທີ່ດິນທີ່ກຳນົດໄວ້ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມມາດຕາ 162 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 106 (ປັບປຸງ) ສິດຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ

ອົງການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ລວມທັງລວມໝູ່ ທີ່ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ມີສິດປົກປັກຮັກສາ, ສິດຊົມ ໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດທີ່ດິນຄຸ້ມຄອງ ເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ບໍ່ມີສິດໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ສິດສືບທອດ ແລະ ສິດໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດບາງກໍລະນີ ເຊັ່ນ ການນຳເອົາທີ່ດິນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ ເຊົ່າ, ສຳປະທານ ຫຼື ນຳເອົາໄປຄ້າປະກັນ.

ສຳລັບລັດວິສາຫະກິດ ສາມາດເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດໄປເປັນຮຸ້ນ ຫຼື ຄ້າປະກັນໄດ້ ຕາມການຕົກລົງຂອງກະຊວງການເງິນ ບົນພື້ນຖານຄວາມເປັນເອກະພາບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 107 (ປັບປຸງ) ຜົນທະຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ມີຜົນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ, ໃນກໍລະນີຕ້ອງການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ ຕ້ອງຂໍອະນຸຍາດຈາກຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເສຍກ່ອນ;
2. ປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ ໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບດີ, ບໍ່ໃຫ້ມີການເຊາະເຈື່ອນ, ຍຸບລົງ, ເສື້ອມໂຊມ, ຮັກສາຄຸນນະພາບ ໃຫ້ເໝາະສົມກັບແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ ບໍ່ສ້າງຜົນກະທົບອັນບໍ່ດີຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດ, ບໍ່ເຮັດໃຫ້ເນື້ອທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດຫຼຸດລົງ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ
3. ບໍ່ລະເມີດສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ອື່ນ;
4. ປະຕິບັດທາດສະພາບຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ;
5. ເສຍອາກອນ, ຄ່າທຳນຽມການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;
6. ປະຕິບັດຜົນທະອິນຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 108 (ປັບປຸງ) ທາດສະພາບ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງ ຫາກຖືກປົດລ້ອມດ້ວຍທີ່ດິນຂອງຜູ້ອື່ນ ໂດຍບໍ່ມີທາງຜ່ານອອກສູ່ຫົນທາງ ມີສິດຮ້ອງຂໍທາງຜ່ານຈາກຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃກ້ຫົນທາງກວ່າໝູ່.

ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ຖືກຮ້ອງຂໍນັ້ນ ຕ້ອງອະນຸຍາດໃຫ້ທາງຜ່ານບ່ອນທີ່ຕົນເຫັນວ່າເໝາະສົມໃນການເຂົ້າ-ອອກ ແລະ ມີສິດຮ້ອງຂໍການທົດແທນຕໍ່ ທີ່ດິນ, ຜົນລະປຸກ ຫຼື ສິ່ງປຸກສ້າງ ບ່ອນທາງຜ່ານນັ້ນຢ່າງສົມເຫດສົມຜົນ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການເນັ່ງສາຍໄຟຝ່າ ສາຍໂທລະສັບ, ຊຸດຮ່ອງນໍ້າ, ວາງທໍ່ນໍ້າ ຫຼື ທໍ່ນໍ້າປະປາ ແລະ ອື່ນໆ ຜ່ານທີ່ດິນຂອງຜູ້ອື່ນ ຊຶ່ງໄດ້ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ຫຼື ທຳລາຍ ຕົ້ນໄມ້, ຜົນລະປຸກ ຫຼື ສິ່ງປຸກສ້າງແລ້ວ ບຸກຄົນນັ້ນ ມີສິດຮ້ອງຂໍເອົາຄ່າເສຍຫາຍທີ່ເນື່ອງຈາກການກະທຳນັ້ນ ຖ້າວ່າຜູ້ກ່ຽວໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດນຳແລ້ວ ກໍບໍ່ໃຫ້ຄິດໄລ່ຄ່າເສຍຫາຍນຳອີກ ເວັ້ນເສຍແຕ່ຄວາມເສຍຫາຍນັ້ນ ຫາກມີຫຼວງຫຼາຍ ໂດຍໃຫ້ຄິດໄລ່ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍນັ້ນ ຢ່າງສົມເຫດສົມຜົນ.

ໝວດທີ 3

ການເສຍສິດ, ການຖອນສິດ ແລະ ສິ້ນສຸດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ມາດຕາ 109 (ປັບປຸງ) ການເສຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຈະເສຍສິດ ໃນກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ບໍ່ເສຍຄ່າທຳນຽມການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ພາຍໃນ ໜຶ່ງ ປີ;
2. ບໍ່ເສຍຄ່າເຊົ່າ ຫຼື ຄ່າສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດພາຍໃນ ໜຶ່ງ ປີ;
3. ບໍ່ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ລັດມອບໃຫ້ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ ແລະ ກົດໝາຍ;
4. ປະໃຫ້ທີ່ດິນຮົກເຮື້ອຕໍ່ເນື່ອງ ສິບປີ ສຳລັບ ຜູ້ມີໃບຕາດິນ ແລະ ສາມ ປີ ສຳລັບ ຜູ້ທີ່ບໍ່ທັນມີໃບຕາດິນ;
5. ບໍ່ທວງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຕົນ ໃນໄລຍະເວລາ ຊາວ ປີ;
6. ຖືກສານຕັດສິນ ໃຫ້ເສຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;

7. ບໍ່ແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ດິນສ່ວນເກີນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 162 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້
8. ກໍລະນີອື່ນ ຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 110 (ໃໝ່) ການເສຍ ແລະ ຖອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ

ອົງການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ, ລວມທັງລວມໝູ່ ແລະ ລັດວິສາຫະກິດທີ່ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ຫາກບໍ່ວາງແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ນຳໃຊ້ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ ພາຍໃນ ສາມ ປີ ຈະເສຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ.

ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຕົກລົງຖອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດຄືນຈາກອົງການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ, ລວມທັງລວມໝູ່ ແລະ ລັດວິສາຫະກິດຂັ້ນສູນກາງ ຕາມການເຫັນດີຂອງລັດຖະບານ. ສຳລັບຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ໃຫ້ເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ ຕົກລົງຖອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ ຕາມການສະເໜີຂອງພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ.

ສຳລັບການຖອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດຈາກບຸກຄົນ ທີ່ນຳໃຊ້ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຫຼື ເຈົ້າ ແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ ເປັນຜູ້ຕົກລົງຖອນ ບົນພື້ນຖານການເປັນເອກະພາບກັບຂະແໜງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 111 (ໃໝ່) ການຖອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ

ມີແຕ່ສານເທົ່ານັ້ນ ເປັນຜູ້ພິຈາລະນາຕັດສິນ ໃນການຖອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ ຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 112 (ປັບປຸງ) ການສິ້ນສຸດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຈະສິ້ນສຸດ ໃນກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ສະຫຼະສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ;
2. ໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ ເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນສາທາລະນະປະໂຫຍດຫຼື ໂຄງການພັດທະນາຂອງລັດ
3. ຖືກຖອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 109 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້;
4. ໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ຜູ້ອື່ນ;
5. ເສຍສິນຊາດລາວ;
6. ເສຍຊີວິດໂດຍບໍ່ມີຜູ້ສືບທອດ.

ມາດຕາ 113 (ປັບປຸງ) ການບໍ່ໃຫ້ພິຈາລະນາການທວງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ

ລັດ ບໍ່ຮັບຮູ້ການທວງເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ທີ່ດິນທີ່ເຈົ້າຂອງໄດ້ປະໜີຈາກທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ ໃນສະໄໝຕໍ່ສູ້ກູ້ຊາດ;
2. ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ໄດ້ມອບໃຫ້ເປັນຊັບສິມບັດສ່ວນລວມ;
3. ທີ່ດິນ ທີ່ບຸກຄົນອື່ນ ໄດ້ເຂົ້າໄປຄອບຄອງນຳໃຊ້ ດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດໃຈ, ເປີດເຜີຍ, ສະຫງົບ ແລະ ຕໍ່ເນື່ອງ ເປັນເວລາ ຊາວ ປີ ຂຶ້ນໄປ;

4. ທີ່ດິນຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ປະໜີໄປຕ່າງປະເທດ;
5. ທີ່ດິນ ທີ່ລັດໄດ້ຫັນເປັນສິດນຳໃຊ້ຂອງລັດ ຫຼື ມອບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງແລ້ວ.

ພາກທີ IX

ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ມາດຕາ 114 (ໃໝ່) ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ

ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແມ່ນ ການໃຊ້ແທນຄືນ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຈາກການລະເມີດກົດໝາຍ, ທາດສະພາບ ແລະ ການໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ ດ້ວຍການທົດແທນທີ່ດິນປ່ອນໃໝ່, ເປັນວັດຖຸ ຫຼື ເງິນ ແລະ ອື່ນໆ ໂດຍອີງໃສ່ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນໃນແຕ່ລະເຂດ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ

ມາດຕາ 115 (ປັບປຸງ) ສາເຫດຂອງການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ

ສາເຫດຂອງການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍມີ ດັ່ງນີ້:

1. ການກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ຍ້ອນການລະເມີດກົດໝາຍ;
2. ການກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ຈາກທາດສະພາບ;
3. ການກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ຈາກການໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ.

ມາດຕາ 116 (ປັບປຸງ) ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຍ້ອນການລະເມີດກົດໝາຍ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຫາກໄດ້ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ອື່ນ ຫຼື ສາທາລະນະ ຕ້ອງໄດ້ທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ເກີດຈາກການກະທຳຂອງຕົນ

ມາດຕາ 117 (ປັບປຸງ) ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຈາກທາດສະພາບ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງໃດ ຫາກໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈາກທາດສະພາບຂອງຜູ້ອື່ນ ທີ່ໄດ້ຈົ່ງທາງທຽວ, ຮ່ອງນ້ຳໃຫ້ແກ່ຕົນ ຊຶ່ງພາໃຫ້ຜົນລະບຸກ, ສິ່ງປຸກສ້າງຂອງຜູ້ອື່ນ ຫຼື ຂອງສາທາລະນະໄດ້ຮັບຄວາມເສຍຫາຍແລ້ວ ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງນັ້ນ ຕ້ອງໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍດັ່ງກ່າວຢ່າງສົມເຫດສົມຜົນ.

ມາດຕາ 118 (ປັບປຸງ) ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ທີ່ເກີດຈາກການໂອນເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ

ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ທີ່ເກີດຈາກການໂອນເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຈາກກົດຈະການ ສາທາລະນະປະໂຫຍດ;
2. ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຈາກກົດຈະການ ການລົງທຶນຂອງລັດ.

ມາດຕາ 119 (ປັບປຸງ) ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຈາກກິດຈະການ ສາທາລະນະປະໂຫຍດ

ເມື່ອມີຄວາມຈຳເປັນ ທີ່ຕ້ອງໄດ້ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງ ເຂົ້າໃນກິດ

ຈະການສາທາລະນະປະໂຫຍດ ເປັນຕົ້ນ ຖະໜົນຫົນທາງ, ໂຮງຮຽນ, ໂຮງໝໍ, ສວນສາທາລະນະ ສະໜາມບິນ, ແລວສາຍສົ່ງໄຟຟ້າ, ຮ່ອງລະບາຍນ້ຳ, ຊົນລະປະທານ, ນ້ຳປະປາ, ສະໜາມຂີ້ເຫຍື້ອ ລັດ ຈະໂອນເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນຄືນ ແຕ່ຕ້ອງໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຢ່າງສົມເຫດສົມຜົນ.

ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງແຕ່ງຕັ້ງຄະນະກຳມະການປະເມີນລາຄາ ໂດຍການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ມາດຕາ 120 (ໃໝ່) ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຈາກການລົງທຶນ

ເມື່ອມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຕ້ອງໄດ້ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງເຂົ້າໃນກິດຈະການລົງທຶນ ຕາມແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ເປັນຕົ້ນ ກະສິກຳ, ປູກໄມ້, ການຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່, ການພັດທະນາແຫຼ່ງພະລັງງານໄຟຟ້າ, ເຂດອຸດສາຫະກຳຫຼື ນິຄົມອຸດສາຫະກຳ, ເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ລັດຈະໂອນເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນຄືນ ແລະ ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍຕາມລາຄາຊື້-ຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໃນທ້ອງຕະຫຼາດ.

ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງແຕ່ງຕັ້ງ ຄະນະກຳມະການປະເມີນລາຄາ ໂດຍການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງເຈົ້າຂອງໂຄງການ ແລະ ເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.

ມາດຕາ 121 (ໃໝ່) ການຈ່າຍຄ່າເສຍຫາຍຈາກການໂອນເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ

ການຈ່າຍຄ່າເສຍຫາຍຈາກການໂອນເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ ຕ້ອງດຳເນີນກ່ອນການໂອນເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນຄືນ ໂດຍອີງໃສ່ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ ແລະ ຊັບສິນ.

**ພາກທີ X
ທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ**

ມາດຕາ 122 (ໃໝ່) ທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ປະກອບມີ ການ ບໍລິການສຳຫຼວດ-ວັດແທກ, ການປະເມີນ ລາຄາທີ່ດິນ, ການຊື້-ຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການບໍລິການອື່ນ.

ມາດຕາ 123 (ໃໝ່) ເງື່ອນໄຂຂອງຜູ້ຂໍດຳເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ຜູ້ຂໍດຳເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ນອກຈາກ ເງື່ອນໄຂ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍວິສາຫະກິດແລ້ວ ຍັງຕ້ອງມີນັກວິຊາການທີ່ມີຄວາມຮູ້ ແລະ ປະສົບການ ດ້ານວຽກງານທີ່ດິນ ແຕ່ ສາມ ປີ ຂຶ້ນໄປ ໂດຍມີການຢັ້ງຢືນການປະຕິບັດວຽກງານຕົວຈິງ.

ມາດຕາ 124 (ໃໝ່) ການດຳເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຈຸດປະສົງດຳເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ຕ້ອງຢືນຄຳຮ້ອງ ພ້ອມດ້ວຍເອກະສານປະກອບ ນຳຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ຂໍອະນຸຍາດທາງດ້ານວິຊາການ ນຳຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ພາກທີ XI

ຂໍ້ຫ້າມ

ມາດຕາ 125 (ໃໝ່) ຂໍ້ຫ້າມສຳລັບບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ

ຫ້າມບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ມີພຶດຕິກຳ ດັ່ງນີ້:

1. ຈັບຈອງ, ບຸກເບີກທີ່ດິນ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ;
2. ບຸກລຸກ ຫຼື ຕັ້ງຖິ່ນຖານຢູ່ເຂດບໍລິເວນທີ່ດິນປ່າປ້ອງກັນ, ປ່າສະຫງວນ, ທີ່ດິນບໍລິເວນແຫຼ່ງນ້ຳ ທີ່ສະຫງວນໄວ້;
3. ປອມແປງໃບຕາດິນ, ຕາປະທັບ, ລາຍເຊັນ ແລະ ເອກະສານຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ;
4. ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ ແລະ ກົດໝາຍ;
5. ໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ຫຼື ນາບຊຸ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ ຫຼື ພະນັກງານ;
6. ຍ້າຍ, ປ່ຽນແປງ ແລະ ທຳລາຍຫຼັກເຂດແດນທີ່ດິນ;
7. ຊື້-ຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ;
8. ເອົາທີ່ດິນຂອງລັດ ລວມທັງທີ່ດິນລວມໝູ່ຂອງບ້ານ ໃຫ້ເຊົ່າ, ແລກປ່ຽນ, ຂາຍ, ຄຳປະກັນ ຫຼື ມອບ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ;
9. ອອກໜັງສືຢັ້ງຢືນກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເປັນຕົ້ນ ທີ່ດິນບໍລິເວນນ້ຳ, ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ, ທີ່ດິນປ່າສະຫງວນ, ທີ່ດິນປ່າປ້ອງກັນ, ປ່າຜະລິດ, ທີ່ດິນເຂດຫວງຫ້າມຂອງລັດ ແລະ ລວມໝູ່ ໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການ ຈັດຕັ້ງ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ;
10. ລະເມີດສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນ, ຫຼືກລ້ຽງການເສຍຄ່າເຊົ່າ ຫຼື ຄ່າສຳປະທານທີ່ດິນ ຄ່າຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ຄ່າທຳນຽມນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ອາກອນ, ຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການຕ່າງໆ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;
11. ປະຕິເສດການໃຫ້ການຮ່ວມມື ຫຼື ຂັດຂວາງ ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ;
12. ມີພຶດຕິກຳອື່ນ ທີ່ເປັນການລະເມີດກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 126 (ໃໝ່) ຂໍ້ຫ້າມສຳລັບເຈົ້າໜ້າທີ່ ຫຼື ພະນັກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ຫ້າມເຈົ້າໜ້າທີ່ ຫຼື ພະນັກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ມີພຶດຕິກຳ ດັ່ງນີ້:

1. ສວຍໃຊ້ສິດອຳນາດ, ຕຳແໜ່ງ, ໜ້າທີ່ ຂອງຕົນ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ, ຄອບຄົວ, ໝູ່ຄະນະ, ຝັກພວກ, ຈຸ່ມເຈື້ອ ແລະ ຍາດຜີ່ນ້ອງ;

2. ທວງເອົາ, ຂໍເອົາ ແລະ ຮັບເອົາ ສິນບິນ;
3. ໃຊ້ສິດ ຫຼື ໜ້າທີ່ເກີນຂອບເຂດ ຊຶ່ງກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ , ລວມໝູ່ ຫຼື ສິດ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ນັກລົງທຶນທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ;
4. ເມີນເສີຍ, ເລີ່ມເລີ້ມຕໍ່ການປະຕິບັດໜ້າທີ່, ກົດໝ່ວງ, ຖ່ວງດຶງການພິຈາລະນາເອກະສານຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ;
5. ປະຕິບັດໜ້າທີ່ໂດຍບໍ່ມີຄວາມຍຸຕິທຳ , ລ່າອຽງ, ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕໍ່ບຸກຄົນ , ນິຕິບຸກຄົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ແລະ ລວມໝູ່;
6. ເປັນນາຍໜ້າ, ທີ່ປຶກສາ ໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ;
7. ເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນທີ່ເປັນຄວາມລັບ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
8. ປອມແປງເອກະສານກ່ຽວກັບທີ່ດິນ, ລາຍເຊັນ, ຕາປະທັບ;
9. ທຳລາຍຫຼັກຖານ, ເອກະສານກ່ຽວກັບທີ່ດິນ, ຍ້າຍ, ປ່ຽນແປງ ຫຼື ທຳລາຍ ຫຼັກເຂດແດນທີ່ດິນ;
10. ມີຜິດຕິກຳອື່ນ ທີ່ເປັນການລະເມີດກົດໝາຍ.

ພາກທີ XII

ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ມາດຕາ 127 (ໃໝ່) ຮູບການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ສາມາດດຳເນີນດ້ວຍຮູບການໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້ :

1. ການໄກ່ເກ້ຍ ຫຼື ການປະນີປະນອມ;
2. ການແກ້ໄຂທາງດ້ານບໍລິຫານ;
3. ການແກ້ໄຂໂດຍ ອົງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ;
4. ການຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ;
5. ການແກ້ໄຂທີ່ມີລັກສະນະສາກົນ.

ມາດຕາ 128 (ໃໝ່) ການໄກ່ເກ້ຍ ຫຼື ການປະນີປະນອມ

ໃນກໍລະນີມີຂໍ້ຂັດທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບຕໍ່ການນຳໃຊ້, ການຄຸ້ມຄອງ, ການດຳເນີນກິດຈະການ ແລະ ທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ແລະ ການໄກ່ເກ້ຍຫຼືການປະນີປະນອມ ແມ່ນ ການແກ້ໄຂດ້ວຍການປຶກສາຫາລື ປະນີປະນອມ ແລະ ຕົກລົງກັນເຫັນດີ ນຳກັນບິນຜືນຖານຕ່າງຝ່າຍຕ່າງໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດທີ່ສົມເຫດສົມຜົນ ແລະ ເປັນທຳ.

ມາດຕາ 129 (ປັບປຸງ) ການແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ມີລັກສະນະບໍລິຫານກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ການແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ມີລັກສະນະບໍລິຫານກ່ຽວກັບທີ່ດິນເປັນຕົ້ນ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ, ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ ບໍ່ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມກຳນົດເວລາພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຮັບມອບ ບໍ່ເສຍອາກອນ, ຄ່າທຳ

ນຽມການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ບັນຫາທີ່ດິນອື່ນໆທີ່ມີລັກສະນະບໍລິຫານຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້.

ຂະແໜງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ປະສານສົມທົບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນຂອງຕົນບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່ ເປັນຜູ້ແກ້ໄຂຕາມຂັ້ນຕອນຂອງກົດໝາຍ. ຖ້າວ່າຜູ້ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຫາກບໍ່ພໍໃຈຕໍ່ຄໍາຕົກລົງແກ້ໄຂກໍມີສິດສະເໜີຕໍ່ອົງການຂັ້ນເທິງຖັດນັ້ນ ເປັນຜູ້ຟ້າຈາລະນາ.

ມາດຕາ 130 (ໃໝ່) ການແກ້ໄຂໂດຍອົງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ

ໃນກໍລະນີເກີດຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ທີ່ພົວພັນກັບການດຳເນີນທຸລະກິດ ຄູ່ກໍລະນີສາມາດ ຮ້ອງຂໍຕໍ່ອົງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ເພື່ອແກ້ໄຂ ຕາມການຕົກລົງເຫັນດີນຳກັນ.

ມາດຕາ 131 (ປັບປຸງ) ການຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ

ໃນກໍລະນີເກີດຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ທີ່ບໍ່ສາມາດໄກ່ເກ້ຍ ຫຼື ການປະນີປະນອມກັນໄດ້ ຄູ່ກໍລະນີ ມີສິດຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານປະຊາຊົນ ເພື່ອຟ້າຈາລະນາຕັດສິນຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 132 (ໃໝ່) ການແກ້ໄຂທີ່ມີລັກສະນະສາກົນ

ການແກ້ໄຂທີ່ມີລັກສະນະສາກົນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມສິນທິສັນຍາ ແລະ ສັນຍາສາກົນ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ພາກທີ XIII

ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການກວດກາວຽກງານທີ່ດິນ

ໝວດທີ 1

ການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນ

ມາດຕາ 133 (ປັບປຸງ) ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນ

ລັດຖະບານ ຄຸ້ມຄອງວຽກງານຢ່າງລວມສູນ ແລະ ເປັນເອກະພາບໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດໂດຍມອບໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງ ແລະ ເປັນເຈົ້າການປະສານສົມທົບກັບກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ, ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ, ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ, ກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ, ກະຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ;
2. ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ;

3. ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ;
4. ໜ່ວຍງານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມບ້ານ ຊຶ່ງ ແມ່ນ ໜ່ວຍງານດຽວກັນກັບ ໜ່ວຍງານເສດຖະກິດ-ການເງິນບ້ານ

ມາດຕາ 134 (ປັບປຸງ) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນ ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນດັ່ງນີ້:

1. ຄົ້ນຄວ້າສ້າງ ນະໂຍບາຍ, ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ;
2. ຜັນຂະຫຍາຍ ນະໂຍບາຍ, ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ ໃຫ້ເປັນແຜນການ, ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການລະອຽດ ແລ້ວຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ;
3. ໂຄສະນາ, ເຜີຍແຜ່ນະໂຍບາຍ, ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນ;
4. ສ້າງ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ
5. ຊີ້ນຳການສ້າງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນທ້ອງຖິ່ນໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ໂດຍສົມທົບກັບຂະແໜງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ
6. ປະສານສົມທົບກັບກະຊວງອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ, ກວດກາການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ
7. ຊີ້ນຳວຽກງານສຳຫຼວດ, ວັດແທກ, ກຳນົດເຂດໃຫ້ເຊົ່າ ແລະ ສຳປະທານທີ່ດິນ;
8. ມອບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃຫ້ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ຕາມແຜນຈັດສັນ ແລະ ແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການພ້ອມທັງຖອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນນັ້ນຄືນ;
9. ຊີ້ນຳວຽກງານ ການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ, ອອກໃບຢັ້ງຢືນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ການພັດທະນາທີ່ດິນ, ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ, ການສ້າງສຳມະໂນທີ່ດິນ, ປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ, ຈົດທະບຽນນິຕິກຳກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ແລະ ການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນເພື່ອປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ;
10. ເກັບຄ່າບໍລິການ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ
11. ຕິດຕາມກວດກາການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເປັນຕົ້ນ ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ, ເປົ້າໝາຍການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
12. ຮັບຄຳຮ້ອງ ຫຼື ຄຳສະເໜີ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ດິນທາງດ້ານບໍລິຫານຕາມກົດໝາຍ ໂດຍປະສານສົມທົບກະຊວງອື່ນ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
13. ຕິດຕາມ ກວດກາ ການດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ;
14. ສ້າງ, ບຳລຸງ, ຍົກລະດັບ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ບຸກຄະລາກອນກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ;
15. ຝົວຝັນ ແລະ ຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ
16. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານຜົນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານທີ່ດິນ ຕໍ່ລັດຖະບານຢ່າງເປັນປົກກະຕິ

17. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ

ມາດຕາ 135 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ

ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນ ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນແຂວງ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ດັ່ງນີ້:

1. ຜັນຂະຫຍາຍ, ໂຄສະນາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ນະໂຍບາຍ, ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ;
2. ຄົ້ນຄວ້າສ້າງແຜນຈັດສັນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບ ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ໂດຍປະສານສົມທົບພະແນກການ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
3. ສ້າງ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ຖານຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທີ່ດິນໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ ໃຫ້ເຊື່ອມຕໍ່ກັບລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ;
4. ປະສານສົມທົບກັບພະແນກການອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງ ຂັ້ນເມືອງ ໃນການປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ, ກວດກາການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ
5. ສຳຫຼວດ, ວັດແທກ ເຂດພື້ນທີ່ດິນຂອງລັດ ພ້ອມທັງອອກໃບແຜນທີ່ ແລະ ໃບອະນຸຍາດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເພື່ອໃຫ້ເຊົ່າ ແລະ ສຳປະທານ;
6. ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະເໜີເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ ມອບ ຫຼື ຖອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມແຜນຈັດສັນ ແລະ ແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຂະແໜງການ
7. ຊີ້ນຳວຽກງານການສຳຫຼວດ, ວັດແທກ ແລະ ສອບຖາມສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເພື່ອຂຶ້ນທະບຽນ ອອກໃບຕາດິນ, ອອກໃບຢັ້ງຢືນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ການພັດທະນາທີ່ດິນ, ການສ້າງສຳມະໂນທີ່ດິນ, ຈົດທະບຽນການ ເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
8. ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະເໜີອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ກ່ຽວກັບການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນຈາກປະເພດໜຶ່ງໄປເປັນປະເພດອື່ນ;
9. ຝຶກຈາລະນາ ການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ, ຈົດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນເພື່ອປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ;
10. ປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ ໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບພະແນກການ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ແລ້ວສະເໜີເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງ ຕົກລົງ ບົນພື້ນຖານການຮັບຮອງຈາກສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ;
11. ຄິດໄລ່ຄ່າທຳນຽມ ແລະ ເກັບຄ່າບໍລິການ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ
12. ຕິດຕາມກວດກາການນຳໃຊ້ທີ່ດິນເປັນຕົ້ນ ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ, ເປົ້າໝາຍການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
13. ຮັບຄຳຮ້ອງ ຫຼື ຄຳສະເໜີ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ດິນທາງດ້ານບໍລິ ຫານ ຕາມກົດໝາຍ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບພະແນກການ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
14. ອອກໃບອະນຸຍາດທາງດ້ານວິຊາການ ໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ;
15. ສົ່ງເສີມ, ບຳລຸງ, ຍົກລະດັບ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ບຸກຄະລາກອນກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ;
16. ຝົວພັນ ແລະ ຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນຕາມການມອບໝາຍຂອງຂັ້ນເທິງ

17. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານຜົນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານທີ່ດິນ ໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;

18. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 136 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ

ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ດັ່ງນີ້:

1. ໂຄສະນາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ນະໂຍບາຍ, ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ;
2. ສ້າງ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ຖານຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ທີ່ດິນໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ;
3. ປະສານສົມທົບກັບຫ້ອງການອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງ ບ້ານ ໃນການປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ, ກວດກາການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ;
4. ສຳຫຼວດ, ວັດແທກ ແລະ ສອບຖາມສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເພື່ອຂຶ້ນທະບຽນ ອອກໃບຕາດິນ, ອອກໃບຢັ້ງຢືນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ການພັດທະນາທີ່ດິນ, ການສ້າງສຳມະໂນທີ່ດິນ, ຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
5. ຄົດໄລ່ຄ່າທຳນຽມ ແລະ ເກັບ ຄ່າບໍລິການ ໃນການຈົດທະບຽນນິຕິກຳກ່ຽວກັບທີ່ດິນຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;
6. ຕິດຕາມກວດກາການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເປັນຕົ້ນ ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ, ເປົ້າໝາຍການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
7. ຮັບຄຳຮ້ອງ ຫຼື ຄຳສະເໜີ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ດິນທາງດ້ານບໍລິ ຫານ ຕາມກົດໝາຍ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບຫ້ອງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງບ້ານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
8. ສົ່ງເສີມ, ບຳລຸງ, ຍົກລະດັບ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ບຸກຄະລາກອນກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ;
9. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານຜົນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານທີ່ດິນ ໃຫ້ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນແຂວງ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
10. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 137 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງໜ່ວຍງານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ບ້ານ

ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນ ໜ່ວຍງານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມບ້ານ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ດັ່ງນີ້:

1. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ;
2. ເກັບກຳຂໍ້ມູນສຳມະໂນທີ່ດິນ;
3. ຢັ້ງຢືນເຄົ້າມູນທີ່ດິນ, ເຊັນຢັ້ງຢືນເອກະສານ ສັນຍາ ແລະ ເອກະສານຕ່າງໆກ່ຽວກັບທີ່ດິນ;
4. ເຂົ້າຮ່ວມການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ;
5. ຕິດຕາມການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເປັນຕົ້ນ ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ, ເປົ້າໝາຍການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

6. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານຜົນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານທີ່ດິນໃຫ້ ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂັ້ນເມືອງ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;

7. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 138 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳ ແລະ ທີ່ດິນ ປ່າໄມ້ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ; ເປັນເຈົ້າການຮັບຜິດຊອບໃນການສ້າງແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນການນຳໃຊ້ ທີ່ດິນ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ; ສ້າງຖານຂໍ້ມູນທີ່ ດິນ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ດິນໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ

ມາດຕາ 139 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ

ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ ໃນພື້ນທີ່ກິດຈະການ ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ນິຄົມອຸດສາຫະກຳ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳ ມະ ຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນເຈົ້າການຮັບຜິດ ຊອບໃນການສ້າງ ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ; ສ້າງຖານຂໍ້ມູນທີ່ດິນ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ດິນ ໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳ ມະ ຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມແລະ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ

ມາດຕາ 140 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່

ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກຳ ໃນພື້ນ ທີ່ ກິດຈະການພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດ ລ້ອມ, ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນເຈົ້າການຮັບຜິດຊອບໃນການສ້າງແຜນ ຍຸດທະສາດ, ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດ ຊອບຂອງຕົນ; ສ້າງຖານຂໍ້ມູນທີ່ດິນ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ດິນ ໃຫ້ ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງ ແວດລ້ອມ ແລະ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ

ມາດຕາ 141 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ

ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃນພື້ນທີ່ເຂດ ເສດຖະກິດພິເສດ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງ, ອົງ ການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ; ເປັນເຈົ້າການຮັບຜິດຊອບໃນການສ້າງແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ; ສ້າງ ຖານຂໍ້ມູນທີ່ດິນ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ດິນ ໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ

ມາດຕາ 142 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ

ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປຸກສ້າງ ແລະ ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ ຍົກເວັ້ນທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມສໍາລັບ ສະຖານທີ່ຕັ້ງໂຄງລ່າງພື້ນຖານໂທລະຄົມມະນາຄົມ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ; ເປັນເຈົ້າການຮັບຜິດຊອບໃນການສ້າງ ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ; ສ້າງຖານຂໍ້ມູນທີ່ດິນ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ດິນໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມແລະ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 143 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ

ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ ສໍາລັບ ສະຖານທີ່ຕັ້ງໂຄງລ່າງພື້ນຖານໂທລະຄົມມະນາຄົມ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ; ເປັນເຈົ້າການຮັບຜິດຊອບ ໃນການສ້າງ ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ; ສ້າງຖານຂໍ້ມູນທີ່ດິນ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ດິນໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມແລະ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ

ມາດຕາ 144 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ

ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປຸກສ້າງ ໃນເຂດພື້ນທີ່ ທີ່ນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍປຸກສ້າງ ໂຮງຮຽນ, ສະຖາບັນການສຶກສາ, ຫໍພັກນັກສຶກສາ, ສະໜາມກິລາ ແລະ ກິດຈະການອື່ນທີ່ຕິດພັນກັບວຽກງານການສຶກສາ ແລະ ກິລາ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ, ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ; ເປັນເຈົ້າການຮັບຜິດຊອບໃນການສ້າງແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຍຸດທະສາດ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຂອງກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ; ສ້າງຖານຂໍ້ມູນທີ່ດິນ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ດິນໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ

ມາດຕາ 145 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງກະຊວງສາທາລະນະສຸກ

ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປຸກສ້າງ ໃນເຂດພື້ນທີ່ ທີ່ນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍປຸກສ້າງໂຮງໝໍ, ສຸກສາລາ ແລະ ອາຄານ ເພື່ອຮັບໃຊ້ວຽກງານສາທາລະນະສຸກ ລວມທັງທີ່ດິນປຸກພືດຢາພື້ນເມືອງ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ, ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນເຈົ້າການຮັບຜິດຊອບໃນການສ້າງແຜນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຍຸດທະສາດ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ; ສ້າງຖານຂໍ້ມູນທີ່ດິນ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ດິນໃຫ້

ກະຊວງຊັບ ພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ມິສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 146 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ

ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ມິສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນວັດທະນະທຳ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ; ເປັນເຈົ້າການຮັບຜິດຊອບໃນການສ້າງ ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ; ສ້າງຖານຂໍ້ມູນທີ່ດິນ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ດິນໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ມິສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ

ມາດຕາ 147 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ ແລະ ກະຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ

ກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ ແລະ ກະຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ມິສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ; ເປັນເຈົ້າການຮັບຜິດຊອບໃນການສ້າງແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ; ສ້າງຖານຂໍ້ມູນທີ່ດິນ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ດິນໃຫ້ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ມິສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ

ມາດຕາ 148 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ

ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ມິສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ໃນການວາງແຜນຈັດສັນທີ່ດິນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ; ຕົກລົງມອບສິດ ຫຼື ຖອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ, ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ, ໃຫ້ເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນ ລວມທັງຕິດຕາມ ກວດກາ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມພາລະບົດບາດຂອງຕົນ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຂະແໜງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 149 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຂະແໜງການ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນ

ຂະແໜງການ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນ ມິສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການປົກປັກຮັກສາ, ຜັດທະນາ ແລະ ວາງແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ລວມທັງເກັບກຳ ແລະ ຂຶ້ນບັນຊີທີ່ດິນ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ແລະ ປະສານສົມທົບ, ໃຫ້ການຮ່ວມມືກັບຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຂະແໜງການທີ່ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດໃນການຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ ກວດກາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານທີ່ດິນ ຕາມພາລະບົດບາດຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 150 (ປັບປຸງ) ເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນ

ເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນ ແມ່ນ ພະນັກງານ ທີ່ສັງກັດ ຢູ່ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຊຶ່ງຖືກແຕ່ງຕັ້ງໃຫ້ປະຕິບັດໜ້າທີ່ກວດກາການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມການມອບໝາຍ.

ເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ທວງເອົາ ແລະ ກວດກາເອກະສານທີ່ຈຳເປັນ ກ່ຽວກັບການກວດກາ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈາກ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
2. ລົງກວດກາສະຖານທີ່ ທີ່ດິນ;
3. ໃຫ້ຄຳແນະນຳແກ່ຜູ້ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
4. ສະເໜີໂຈະ ຫຼື ຢຸດເຊົາກິດຈະການກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມສັນຍາ ແລະ ກົດໝາຍ;
5. ສະເໜີໃຫ້ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຝຶກລະນາ ຖອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ ຕາມກົດໝາຍ;
6. ຝົວຜັນ ແລະ ປະສານສົມທົບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
7. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຂອງຕົນ ໃຫ້ອົງການທີ່ຕົນສັງກັດ;
8. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ຕາມການມອບໝາຍ.

ໝວດທີ 2

ການກວດກາວຽກງານທີ່ດິນ

ມາດຕາ 151 (ປັບປຸງ) ອົງການກວດກາວຽກງານທີ່ດິນ

ອົງການກວດກາວຽກງານທີ່ດິນ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ອົງການກວດກາພາຍໃນ ຊຶ່ງແມ່ນ ອົງການດຽວກັນກັບອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນ ຕາມທີ່ໄດ້ ກຳ ນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 133 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້;
2. ອົງການກວດກາພາຍນອກ ຊຶ່ງແມ່ນ ສະພາແຫ່ງຊາດ, ສະພາປະຊາຊົນຂັ້ນແຂວງ, ອົງການກວດກາລັດ ຖະບານ, ອົງການກວດກາລັດທຸກຂັ້ນ, ອົງການກວດສອບແຫ່ງລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະ ຫາຊົນ.

ມາດຕາ 152 (ປັບປຸງ) ເນື້ອໃນການກວດກາ

ການກວດກາວຽກງານທີ່ດິນ ມີເນື້ອໃນ ດັ່ງນີ້:

1. ການປະຕິບັດນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ;
2. ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານ ຂອງອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນ;
3. ການນຳໃຊ້ສິດ, ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ ແລະ ການນຳໃຊ້ມາດຕະການທາງດ້ານກົດໝາຍຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ.

ມາດຕາ 153 (ໃໝ່) ຮູບການການກວດກາ

ການກວດກາ ມີ ສາມ ຮູບການ ດັ່ງນີ້:

1. ການກວດກາຕາມປົກກະຕິ;
2. ການກວດກາໂດຍແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ລ່ວງໜ້າ;
3. ການກວດກາແບບກະທັນຫັນ.

ການກວດກາຕາມປົກກະຕິ ແມ່ນ ການກວດກາທີ່ມີລັກສະນະເປັນປະຈຳ ແລະ ມີກຳນົດເວລາອັນແນ່ນອນ ຊຶ່ງປະຕິບັດຢ່າງໜ້ອຍ ສອງ ຄັ້ງຕໍ່ປີ.

ການກວດກາໂດຍແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ລ່ວງໜ້າ ແມ່ນ ການກວດກາທີ່ມີການຮ້ອງຟ້ອງ ເມື່ອເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ ຊຶ່ງຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຖືກກວດກາຮູ້ກ່ອນລ່ວງໜ້າຢ່າງໜ້ອຍ ຊາວສີ່ ຊົ່ວໂມງ.

ການກວດກາແບບກະທັນຫັນ ແມ່ນການກວດກາໃນເວລາທີ່ມີເຫດການສັບສິນ ເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ ແລະ ຮີບດ່ວນ ໂດຍບໍ່ມີການແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຖືກກວດກາຮູ້ລ່ວງໜ້າ

ການກວດກາ ສາມາດດຳເນີນການກວດກາດ້ານເອກະສານ ແລະ ການປະຕິບັດຕົວຈິງຢູ່ສະຖານ ທີ່ປະຕິບັດງານ.

ພາກທີ XIV

ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ ແລະ ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ມາດຕາ 154 (ປັບປຸງ) ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຜົນງານດີເດັ່ນ ໃນການປະຕິບັດກົດໝາຍສະບັບນີ້ເປັນຕົ້ນ ການຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນຈະໄດ້ຮັບການຍ້ອງຍໍ ຫຼື ນະໂຍບາຍອື່ນ ຕາມລະບຽບການ.

ມາດຕາ 155 (ປັບປຸງ) ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຈະຖືກສຶກສາອົບຮົມ, ກ່າວເຕືອນ, ລົງວິໄນ, ປັບໃໝ, ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຫຼື ຖືກລົງໂທດທາງອາຍາແລ້ວແຕ່ກໍລະນີເປົ່າ ຫຼື ໜັກ.

ມາດຕາ 156 (ໃໝ່) ມາດຕະການສຶກສາອົບຮົມ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ເປັນຄັ້ງທຳອິດທີ່ບໍ່ເປັນອັນຕະລາຍ ຫຼື ຮ້າຍແຮງໂດຍບໍ່ເຈດຕະນາແລະ ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍທີ່ມີມູນຄ່າບໍ່ຫຼວງຫຼາຍຈະຖືກສຶກສາອົບຮົມແລະ ກ່າວເຕືອນ.

ມາດຕາ 157 (ໃໝ່) ມາດຕະການທາງວິໄນ

ຜະນັກງານ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນ ທີ່ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ເປັນຕົ້ນ ຂໍ້ທ້າມ, ຂາດຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ໜ້າທີ່ວຽກງານ ທີ່ດິນໄດ້ຮັບມອບໝາຍ ຊຶ່ງບໍ່ເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາ ສຳລັບວິໄນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍຜະນັກງານລັດຖະກອນ.

ມາດຕາ 158 (ໃໝ່) ມາດຕະການປັບໃໝ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ, ລວມໝູ່ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ເປັນຕົ້ນ ຂໍ້ທ້າມ ແລະ ເປົ້າໝາຍການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຊຶ່ງບໍ່ເປັນການກະທໍາຜິດທາງອາຍາ ແລະ ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ທີ່ມີມູນຄ່າແຕ່ ໜຶ່ງລ້ານ ກີບ ຂຶ້ນໄປ ຈະຖືກປັບໃໝໜຶ່ງເທົ່າຕົວຂອງມູນຄ່າເສຍຫາຍຂອງທີ່ດິນ ແລະ ສິ່ງທີ່ຕິດຜັນກັບທີ່ດິນນັ້ນ ຕາມລາຄາ ທ້ອງຕະຫຼາດ. ໃນກໍລະນີເປັນການລະເມີດຄັ້ງທີ ສອງ ຫຼື ເປັນອາຈິນ ກໍ່ຈະຖືກປັບໃໝ ສອງ ເທົ່າຕົວຂອງມູນຄ່າ ຄວາມເສຍຫາຍຂອງທີ່ດິນ ແລະ ສິ່ງທີ່ຕິດຜັນກັບທີ່ດິນນັ້ນ ຕາມລາຄາທ້ອງຕະຫຼາດ.

ມາດຕາ 159 (ໃໝ່) ມາດຕະການທາງແຜ່ງ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຊຶ່ງໄດ້ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຊັບສິມ ບັດຂອງລັດ ຫຼື ຜູ້ອື່ນ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃນການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ຕິດໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນ

ມາດຕາ 160 (ປັບປຸງ) ມາດຕະການທາງອາຍາ

ບຸກຄົນ ທີ່ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຊຶ່ງເປັນການກະທໍາຜິດທາງອາຍາຫຼື ກົດໝາຍອື່ນ ທີ່ໄດ້ກໍານົດໂທດ ທາງອາຍາ ຈະຖືກລົງໂທດທາງອາຍາແລ້ວແຕ່ກໍລະນີເບົາ ຫຼື ໜັກ.

**ພາກທີ XV
ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ**

ມາດຕາ 161 (ປັບປຸງ) ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ລັດຖະບານ ແຫ່ງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍສະບັບນີ້

ມາດຕາ 162 (ປັບປຸງ) ກໍານົດເວລາການແກ້ໄຂກ່ຽວກັບທີ່ດິນ

ພົນລະເມືອງລາວ ທີ່ມີທີ່ດິນ ຫຼື ໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ໃນໄລຍະຜ່ານມາ ແຕ່ ມີເນື້ອທີ່ດິນເກີນກວ່າຂອບເຂດ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 31 ແລະ 47 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຕ້ອງແກ້ໄຂ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງພາຍໃນກໍານົດ ສາມ ປີ ນັບແຕ່ວັນ ລັດຖະບານ ໄດ້ອອກແຈ້ງການກ່ຽວກັບການແກ້ໄຂເນື້ອທີ່ດິນ ສ່ວນເກີນຢ່າງເປັນທາງການເປັນຕົ້ນໄປ ຖ້າຜູ້ກ່ຽວຫາກຍາກສືບຕໍ່ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນໃນສ່ວນທີ່ເກີນນັ້ນຢູ່ ຕ້ອງເສຍຄ່າ ທໍານຽມນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຕາມອັດຕາທະວີຄຸນ ຖ້າບໍ່ດັ່ງນັ້ນ ຜູ້ກ່ຽວ ກໍ່ຈະໝົດສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນສ່ວນເກີນດັ່ງກ່າວ.

ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ທີ່ມີທີ່ດິນໃນໄລ ຍະຜ່ານມາ ຕ້ອງແກ້ໄຂໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍສະບັບນີ້ ພາຍໃນ ສາມ ປີ ນັບແຕ່ວັນ ລັດຖະບານ ໄດ້ອອກແຈ້ງ ການຢ່າງເປັນທາງການໃຫ້ສັງຄົມຮັບຊາບຢ່າງທົ່ວເຖິງ. ຖ້າຫາກກາຍກໍານົດນີ້ແລ້ວ ຜູ້ກ່ຽວຈະໝົດສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ດັ່ງກ່າວ, ແຕ່ຫາກຍັງຕ້ອງການສືບຕໍ່ນໍາໃຊ້ ກໍ່ຈະມີບູລິມະສິດໃນການຂໍເຊົ່າທີ່ດິນນັ້ນ.

ສໍາລັບສະຖານທູດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນນັ້ນ ລັດຖະບານ ຈະເປັນຜູ້ຕົກລົງ.

ມາດຕາ 163 (ປັບປຸງ) ຜົນສັກສິດ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ວັນປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ອອກລັດຖະດຳລັດປະກາດໃຊ້ແລະ ພາຍຫຼັງໄດ້ລົງຈົດໝາຍເຫດທາງລັດຖະການ ສືບຕໍ່າວັນ.

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ປ່ຽນແທນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ ສະບັບເລກທີ 04/ສພຊ, ລົງວັນທີ 21 ຕຸລາ 2003.

ຂໍ້ກຳນົດ, ບົດບັນຍັດໃດ ທີ່ຂັດກັບກົດໝາຍສະບັບນີ້ ລ້ວນແຕ່ຖືກຍົກເລີກ.

ປະທານສະພາແຫ່ງຊາດ

ສາລະບານ

ພາກທີ I ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ.....	1
ມາດຕາ 1 (ປັບປຸງ) ຈຸດປະສົງ.....	1
ມາດຕາ 2 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນ.....	1
ມາດຕາ 3 (ປັບປຸງ) ກຳມະສິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ	1
ມາດຕາ 4 (ໃໝ່) ການອະທິບາຍຄຳສັບ.....	2
ມາດຕາ 5 (ປັບປຸງ) ນະໂຍບາຍຂອງລັດກ່ຽວກັບວຽກງານທີ່ດິນ	4
ມາດຕາ 6 (ໃໝ່) ຫຼັກການ ກ່ຽວກັບວຽກງານ ທີ່ດິນ.....	4
ມາດຕາ 7 (ປັບປຸງ) ການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ	5
ມາດຕາ 8 (ປັບປຸງ) ການຫ້າມຈັບຈອງທີ່ດິນ	5
ມາດຕາ 9 (ໃໝ່) ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ກົດໝາຍ.....	5
ມາດຕາ 10 (ໃໝ່) ການຮ່ວມມືສາກົນ	5
ພາກທີ II ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.....	5
ໝວດທີ 1 ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ.....	5
ມາດຕາ 11 (ໃໝ່) ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນ	5
ມາດຕາ 12 (ໃໝ່) ແຜນແມ່ບົດຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ	6
ມາດຕາ 13 (ໃໝ່) ແຜນຈັດສັນທີ່ດິນທ້ອງຖິ່ນ.....	6
ໝວດທີ 2 ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.....	6
ມາດຕາ 14 (ໃໝ່) ແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.....	6
ມາດຕາ 15 (ໃໝ່) ແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂັ້ນສູນກາງ	6
ມາດຕາ 16 (ໃໝ່) ແຜນຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂັ້ນແຂວງ.....	7
ມາດຕາ 17 (ໃໝ່) ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ	7
ມາດຕາ 18 (ໃໝ່) ເປົ້າໝາຍການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ	7
ພາກທີ III ການຈັດແບ່ງເຂດ, ປະເພດທີ່ດິນ, ການປົກປັກຮັກສາ	7
ແລະ ພັດທະນາທີ່ດິນ ແລະ ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ	7
ໝວດທີ 1 ການຈັດແບ່ງເຂດ ແລະ ປະເພດທີ່ດິນ	7
ມາດຕາ 19 (ປັບປຸງ) ການຈັດແບ່ງເຂດທີ່ດິນ	8
ມາດຕາ 20 (ປັບປຸງ) ການຈັດປະເພດທີ່ດິນ	8
ໝວດທີ 2 ການປົກປັກຮັກສາ, ການພັດທະນາ ແລະ ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ.....	8
ມາດຕາ 21 (ປັບປຸງ) ການປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ	8
ມາດຕາ 22 (ໃໝ່) ການພັດທະນາທີ່ດິນ	8

ມາດຕາ 23 (ປັບປຸງ) ການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ	9
ມາດຕາ 24 (ໃໝ່) ລັກສະນະການຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ	9
ມາດຕາ 25 (ໃໝ່) ອົງການ ທີ່ມີສິດຕິກລົງຫັນປ່ຽນປະເພດທີ່ດິນ	9
ມາດຕາ 26 (ໃໝ່) ການຕົກລົງຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ.....	9
ມາດຕາ 27 (ໃໝ່) ການຕົກລົງຂອງລັດຖະບານ.....	9
ມາດຕາ 28 (ໃໝ່) ການຕົກລົງ ຂອງອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ.....	10
ພາກທີ IV ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຕາມຂະແໜງການ	11
ມາດຕາ 29 (ປັບປຸງ) ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຕາມຂະແໜງການ	11
ໝວດທີ 1 ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກໍາ	12
ມາດຕາ 30 ທີ່ດິນກະສິກໍາ	12
ມາດຕາ 31 (ໃໝ່) ການກໍານົດຂອບເຂດທີ່ດິນກະສິກໍາ.....	12
ໝວດທີ 2 ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປ່າໄມ້	12
ມາດຕາ 32 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນປ່າໄມ້	12
ມາດຕາ 33 (ປັບປຸງ) ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປ່າໄມ້.....	12
ໝວດທີ 3 ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ.....	12
ມາດຕາ 34 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ	13
ມາດຕາ 35 (ປັບປຸງ) ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນບໍລິເວນນໍ້າ	13
ໝວດທີ 4 ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາ.....	13
ມາດຕາ 36 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາ	13
ມາດຕາ 37 (ປັບປຸງ) ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນອຸດສາຫະກໍາ.....	13
ໝວດທີ 5 ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ	14
ມາດຕາ 38 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ	14
ມາດຕາ 39 (ປັບປຸງ) ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຄົມມະນາຄົມ	14
ໝວດທີ 6 ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນວັດທະນະທໍາ	14
ມາດຕາ 40 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນວັດທະນະທໍາ.....	14
ມາດຕາ 41 (ໃໝ່) ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນວັດທະນະທໍາ	14
ໝວດທີ 7 ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ	14
ມາດຕາ 42 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ.....	14
ມາດຕາ 43 (ປັບປຸງ) ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປະເພດອື່ນເຂົ້າໃນການປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ.....	15
ໝວດທີ 8 ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປຸກສ້າງ.....	15
ມາດຕາ 44 (ປັບປຸງ) ທີ່ດິນປຸກສ້າງ	15

ມາດຕາ 45 (ປັບປຸງ) ປະເພດທີ່ດິນປູກສ້າງ	15
ມາດຕາ 46 (ປັບປຸງ) ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປູກສ້າງ	16
ມາດຕາ 47 (ໃໝ່) ການກຳນົດຂອບເຂດທີ່ດິນປູກສ້າງ	16
ພາກທີ V ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ	16
ໝວດທີ 1 ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ	16
ມາດຕາ 48 (ໃໝ່) ທີ່ດິນຂອງລັດ	16
ມາດຕາ 49 (ໃໝ່) ການໄດ້ມາທີ່ດິນຂອງລັດ	17
ມາດຕາ 50 (ໃໝ່) ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ	17
ມາດຕາ 51 (ໃໝ່) ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ເພື່ອເປົ້າໝາຍລວມໝູ່	17
ມາດຕາ 52 (ໃໝ່) ການຂຶ້ນບັນຊີທີ່ດິນຂອງລັດ	17
ມາດຕາ 53 (ໃໝ່) ການໃຫ້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດແກ່ບຸກຄົນ	17
ໝວດທີ 2 ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຜົນລະເມືອງລາວ	18
ມາດຕາ 54 (ໃໝ່) ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ	18
ມາດຕາ 55 (ໃໝ່) ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ	18
ໝວດທີ 3 ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງ ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ	18
ມາດຕາ 56 (ໃໝ່) ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ	18
ມາດຕາ 57 (ໃໝ່) ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ	18
ພາກທີ VI ການບໍລິຫານທີ່ດິນ	19
ມາດຕາ 58 (ໃໝ່) ການບໍລິຫານທີ່ດິນ	19
ໝວດທີ 1 ລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທີ່ດິນ	19
ມາດຕາ 59 (ໃໝ່) ລະບົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານທີ່ດິນ	19
ມາດຕາ 60 (ໃໝ່) ການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ການນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ	19
ໝວດທີ 2 ລະບົບທະບຽນທີ່ດິນ	20
ມາດຕາ 61 (ໃໝ່) ລະບົບທະບຽນທີ່ດິນ	20
ມາດຕາ 62 (ໃໝ່) ການຂຶ້ນສຳມະໂນທີ່ດິນ	20
ມາດຕາ 63 (ປັບປຸງ) ການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ	20
ມາດຕາ 64 (ໃໝ່) ແຜນທີ່ດິນສະເພາະຕອນ	20
ມາດຕາ 65 (ໃໝ່) ແຜນທີ່ຕາດິນ	21
ມາດຕາ 66 (ປັບປຸງ) ໃບທະບຽນທີ່ດິນ ແລະ ປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນ	21
ມາດຕາ 67 (ໃໝ່) ສາລະບານປຶ້ມທະບຽນທີ່ດິນ	21

ມາດຕາ 68 (ປັບປຸງ) ໃບຕາດິນ.....	21
ມາດຕາ 69 (ປັບປຸງ) ເອກະສານປະກອບການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ	22
ມາດຕາ 70 (ປັບປຸງ) ຂັ້ນຕອນການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ	22
ມາດຕາ 71 (ໃໝ່) ສຳນວນເອກະສານຕອນດິນ	22
ມາດຕາ 72 (ປັບປຸງ) ການອອກສຳເນົາໃບຕາດິນ	23
ມາດຕາ 73 (ປັບປຸງ) ການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ	23
ມາດຕາ 74 (ປັບປຸງ) ການຈົດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ	23
ໝວດທີ 3 ການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ	23
ມາດຕາ 75 (ໃໝ່) ການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ	24
ມາດຕາ 76 (ໃໝ່) ເອກະສານປະກອບຂໍຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ	24
ມາດຕາ 77 (ໃໝ່) ການພິຈາລະນາຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽມ.....	24
ໝວດທີ 4 ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ	24
ມາດຕາ 78 (ໃໝ່) ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນ	24
ມາດຕາ 79 (ໃໝ່) ການປະເມີນລາຄາທີ່ດິນຄືນໃໝ່.....	25
ໝວດທີ 5 ທຸລະກຳກ່ຽວກັບທີ່ດິນ.....	25
ມາດຕາ 80 (ໃໝ່) ທຸລະກຳກ່ຽວກັບທີ່ດິນ.....	25
ມາດຕາ 81 (ໃໝ່) ການໃຫ້ບໍລິການທຸລະກຳກ່ຽວກັບທີ່ດິນ.....	25
ໝວດທີ 6 ລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນ.....	25
ມາດຕາ 82 (ໃໝ່) ລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນ	25
ມາດຕາ 83 (ໃໝ່) ການເກັບລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນ	26
ມາດຕາ 84 (ໃໝ່) ການກຳນົດຄ່າທຳນຽມນຳໃຊ້ທີ່ດິນ	26
ພາກທີ VII ການເຊົ່າ ແລະ ການສຳປະທານທີ່ດິນ	26
ໝວດທີ 1 ການເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ ແລະ ທີ່ດິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ	26
ມາດຕາ 85 (ໃໝ່) ການເຊົ່າທີ່ດິນ.....	26
ມາດຕາ 86 (ປັບປຸງ) ການເຊົ່າທີ່ດິນຈາກພົນລະເມືອງລາວ.....	26
ມາດຕາ 87 (ໃໝ່) ການສຳປະທານທີ່ດິນ	27
ມາດຕາ 88 (ໃໝ່) ການເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ	27
ມາດຕາ 89 (ປັບປຸງ) ກຳນົດເວລາເຊົ່າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ	27
ໝວດທີ 2 ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ຜູ້ສຳປະທານ	27
ມາດຕາ 90 (ປັບປຸງ) ສິດຂອງຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ຜູ້ສຳປະທານ.....	27
ມາດຕາ 91 (ປັບປຸງ) ພັນທະຂອງຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ຜູ້ສຳປະທານ.....	28

ພາກທີ VIII ການໄດ້ຮັບສິດ, ສິດ ແລະ ພັນທະ, ການເສຍສິດ ແລະ ສິ້ນສຸດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ	28
ໝວດທີ 1 ການໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.....	28
ມາດຕາ 92 (ປັບປຸງ) ການໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ	28
ມາດຕາ 93 (ໃໝ່) ການມອບຂອງລັດ	29
ມາດຕາ 94 (ໃໝ່) ການໂອນ	29
ມາດຕາ 95 (ໃໝ່) ການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ	29
ມາດຕາ 96 (ໃໝ່) ການຊື້-ຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດແບບມີກຳນົດເວລາ	29
ມາດຕາ 97 (ໃໝ່) ການໄດ້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕາມປະເພນີ	29
ມາດຕາ 98 (ໃໝ່) ການໄດ້ມາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຄົນຕ່າງປະເທດ	30
ມາດຕາ 99 (ໃໝ່) ການໄດ້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈາກການຊື້ທ້ອງຄົບຊຸດໃນຄອນໂດມິນຽມ	30
ໝວດທີ 2 ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ	30
ມາດຕາ 100 (ປັບປຸງ) ສິດຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.....	30
ມາດຕາ 101 (ປັບປຸງ) ສິດປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນ.....	31
ມາດຕາ 102 (ປັບປຸງ) ສິດຊົມໃຊ້ທີ່ດິນ	31
ມາດຕາ 103 (ປັບປຸງ) ສິດໄດ້ຮັບໜາກຜົນຈາກທີ່ດິນ	31
ມາດຕາ 104 (ປັບປຸງ) ສິດໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.....	31
ມາດຕາ 105 (ປັບປຸງ) ສິດສືບທອດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.....	31
ມາດຕາ 106 (ປັບປຸງ) ສິດຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ.....	31
ມາດຕາ 107 (ປັບປຸງ) ພັນທະຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.....	31
ມາດຕາ 108 (ປັບປຸງ) ທາດສະພາບ	32
ໝວດທີ 3 ການເສຍສິດ, ການຖອນສິດ ແລະ ສິ້ນສຸດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ	32
ມາດຕາ 109 (ປັບປຸງ) ການເສຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.....	32
ມາດຕາ 110 (ໃໝ່) ການເສຍ ແລະ ຖອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ.....	33
ມາດຕາ 111 (ໃໝ່) ການຖອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງພົນລະເມືອງລາວ.....	33
ມາດຕາ 112 (ປັບປຸງ) ການສິ້ນສຸດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ	33
ມາດຕາ 113 (ປັບປຸງ) ການບໍ່ໃຫ້ພິຈາລະນາການທວງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ.....	33
ພາກທີ IX ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ	34
ມາດຕາ 114 (ໃໝ່) ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ	34
ມາດຕາ 115 (ປັບປຸງ) ສາເຫດຂອງການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ.....	34
ມາດຕາ 116 (ປັບປຸງ) ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຍ້ອນການລະເມີດກົດໝາຍ.....	34
ມາດຕາ 117 (ປັບປຸງ) ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຈາກທາດສະພາບ	34

ມາດຕາ 118 (ປັບປຸງ) ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ທີ່ເກີດຈາກການໂອນເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ	34
ມາດຕາ 119 (ປັບປຸງ) ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຈາກກິດຈະການ ສາທາລະນະປະໂຫຍດ	35
ມາດຕາ 120 (ໃໝ່) ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ຈາກການລົງທຶນ	35
ມາດຕາ 121 (ໃໝ່) ການຈ່າຍຄ່າເສຍຫາຍຈາກການໂອນເອົາສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ	35
ພາກທີ X ທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ.....	35
ມາດຕາ 122 (ໃໝ່) ທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ	35
ມາດຕາ 123 (ໃໝ່) ເງື່ອນໄຂຂອງຜູ້ຂໍດຳເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ	35
ມາດຕາ 124 (ໃໝ່) ການດຳເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ	36
ພາກທີ XI ຂໍ້ຫ້າມ	36
ມາດຕາ 125 (ໃໝ່) ຂໍ້ຫ້າມສຳລັບບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ	36
ມາດຕາ 126 (ໃໝ່) ຂໍ້ຫ້າມສຳລັບເຈົ້າໜ້າທີ່ ຫຼື ພະນັກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.....	36
ພາກທີ XII ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ	37
ມາດຕາ 127 (ໃໝ່) ຮູບການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ	37
ມາດຕາ 128 (ໃໝ່) ການໄກ່ເກ້ຍ ຫຼື ການປະນີປະນອມ	37
ມາດຕາ 129 (ປັບປຸງ) ການແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ມີລັກສະນະບໍລິຫານກ່ຽວກັບທີ່ດິນ	37
ມາດຕາ 130 (ໃໝ່) ການແກ້ໄຂໂດຍອົງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ	38
ມາດຕາ 131 (ປັບປຸງ) ການຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ	38
ມາດຕາ 132 (ໃໝ່) ການແກ້ໄຂທີ່ມີລັກສະນະສາກົນ.....	38
ພາກທີ XIII ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການກວດກາວຽກງານທີ່ດິນ.....	38
ໝວດທີ 1 ການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນ	38
ມາດຕາ 133 (ປັບປຸງ) ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ດິນ.....	38
ມາດຕາ 134 (ປັບປຸງ) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ	39
ມາດຕາ 135 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນແຂວງ .	40
ມາດຕາ 136 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນເມືອງ	41
ມາດຕາ 137 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງໜ່ວຍງານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ບ້ານ	41
ມາດຕາ 138 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້.....	42
ມາດຕາ 139 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ.....	42
ມາດຕາ 140 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່.....	42
ມາດຕາ 141 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ	42
ມາດຕາ 142 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ.....	43
ມາດຕາ 143 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການສື່ສານ	43

ມາດຕາ 144 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ.....	43
ມາດຕາ 145 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງກະຊວງສາທາລະນະສຸກ	43
ມາດຕາ 146 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ	44
ມາດຕາ 147 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງກະຊວງປ້ອງກັນປະເທດ ແລະ ກະຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ	44
ມາດຕາ 148 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ	44
ມາດຕາ 149 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຂະແໜງການ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນ	44
ມາດຕາ 150 (ປັບປຸງ) ເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດິນ.....	44
ໝວດທີ 2 ການກວດກາວຽກງານທີ່ດິນ	45
ມາດຕາ 151 (ປັບປຸງ) ອົງການກວດກາວຽກງານທີ່ດິນ.....	45
ມາດຕາ 152 (ປັບປຸງ) ເນື້ອໃນການກວດກາ.....	45
ມາດຕາ 153 (ໃໝ່) ຮູບການການກວດກາ.....	45
ພາກທີ XIV ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ ແລະ ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ	46
ມາດຕາ 154 (ປັບປຸງ) ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ	46
ມາດຕາ 155 (ປັບປຸງ) ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ	46
ມາດຕາ 156 (ໃໝ່) ມາດຕະການສຶກສາອົບຮົມ	46
ມາດຕາ 157 (ໃໝ່) ມາດຕະການທາງວິໄນ	46
ມາດຕາ 158 (ໃໝ່) ມາດຕະການປັບໃໝ	47
ມາດຕາ 159 (ໃໝ່) ມາດຕະການທາງແຜ່ງ.....	47
ມາດຕາ 160 (ປັບປຸງ) ມາດຕະການທາງອາຍາ.....	47
ພາກທີ XV ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ	47
ມາດຕາ 161 (ປັບປຸງ) ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.....	47
ມາດຕາ 162 (ປັບປຸງ) ກຳນົດເວລາການແກ້ໄຂກ່ຽວກັບທີ່ດິນ	47
ມາດຕາ 163 (ປັບປຸງ) ຜົນສັກສິດ	48